

ЩОРІЧНИЙ ЗВІТ ПРО РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ ЗА 2018 РІК

згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 21 грудня 2016 року № 987 та методичних рекомендацій Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства

I. ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ

1. Адміністративно-територіальний устрій, стан розвитку об'єднання територіальних громад

Станом на 01.01.2019 року територія Полтавської області становить 28,8 тис. км² (4,8% території України). До складу області входять 25 районів, 6 міст обласного (Полтава, Кременчук, Горішні Плавні, Лубни, Миргород, Гадяч), 10 – районного значення, 5 районів у містах, 20 селищ міського типу, 6 міських об'єднаних територіальних громад, 10 селищних об'єднаних територіальних громад, 29 сільських об'єднаних територіальних громад.

В області налічується 503 місцевих ради, в тому числі 25 районних, 16 міських, 20 селищних та 320 сільських рад (122 сільські ради припинили свої повноваження в результаті децентралізації). Загалом в області налічується 1841 населений пункт, в тому числі – 36 міських та 1805 – сільських.

Реформування адміністративно-територіального устрою області розпочалося у 2015 році з затвердження Перспективного плану формування територій громад (рішення сесії обласної ради від 18.06.2015 року). З метою охоплення об'єднаними територіальними громадами усієї території області без так званих «білих плям», облдержадміністрацією розроблено Перспективний план формування територій громад Полтавської області, який схвалено на пленарному засіданні двадцять третьої сесії Полтавської обласної ради сьомого скликання – рішення від 21.12.2018 року №995 «Про Перспективний план формування територій громад Полтавської області (в новій редакції)». Відповідно до нової редакції перелік запропонованих спроможних територіальних громад області налічує 77 об'єднаних територіальних громад (далі – ОТГ).

Для затвердження Кабінетом Міністрів України Перспективного плану формування територій громад Полтавської області (в новій редакції) облдержадміністрацією направлено до Кабінету Міністрів України завірену належним чином копію рішення Полтавської обласної ради №995 (лист від 02.01.2019 року №01-10/13). На даний час діє розпорядження Кабінету Міністрів України від 23.09.2015 року №994-р «Про затвердження перспективного плану формування територій громад Полтавської області», зі змінами, відповідно до якого перелік спроможних територіальних громад області налічує 54 ОТГ.

На 01.01.2019 року на території області створено 46 ОТГ, а саме: у 2015 році – 12 ОТГ; 2016 році – 11 ОТГ; 2017 році – 18 ОТГ, 2018 році – 5 ОТГ.

З набуттям чинності в березні 2017 року змін до Закону України від 05.02.2015 року №157-VIII «Про добровільне об'єднання територіальних громад» щодо врегулювання процедури добровільного приєднання територіальних громад до вже діючих ОТГ, в Полтавській області у 2018 році розпочато процедури добровільного приєднання у трьох громадах – в Ланнівській ОТГ (згоду на

приєднання надала Верхньоланнівська сільська рада Карлівського району), в Коломацькій ОТГ (згоду на приєднання надала Старицьківська сільська рада Машівського району) та в Новогалещинській ОТГ (згоду на приєднання надала Пісківська сільська рада Козельщинського району). Після затвердження Кабінетом Міністрів України змін до розпорядження від 23.09.2015 року №994-р громадами буде продовжено процедуру добровільного приєднання у відповідності до вимог законодавства.

У вересні 2018 року в області – в першій по Україні створено ОТГ, в складі якої є місто обласного значення, а саме – Гадяцьку ОТГ. Гадяцькою міською та Біленченківською сільською радами 19 та 18 вересня 2018 року прийнято остаточні рішення «Про добровільне приєднання територіальних громад до об'єднаної територіальної громади». Процес приєднання проведено за спрощеною процедурою, яка відповідно до норм законодавства не передбачає проведення перших виборів голови та депутатів у разі приєднання місцевих рад до міста обласного значення.

Протягом 2018 року відхилено проекти рішень про об'єднання, які передбачали створення Безсалівської ОТГ (центр с. Безсали) у складі Безсалівської, Бербеницької сільських рад Лохвицького району та Богодарівської сільської ради Чорнухинського району, а також Давидівської ОТГ (центр с. Давидівка) у складі Давидівської та Грабарівської сільських рад Пирятинського району у зв'язку з невідповідністю даних громад вимогам Методики формування спроможних територіальних громад (далі – Методика), затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 08 квітня 2015 року №214. Зокрема, в обох громадах чисельність дітей шкільного віку була меншою 250 осіб, як визначено Методикою.

Результати діяльності об'єднаних територіальних громад, зокрема збільшення доходів ОТГ від 2, а в окремих випадках до 8 разів, є прикладом впровадження реформи децентралізації для інших місцевих рад області. В той же час, перешкодами на шляху об'єднання залишаються спротив голів місцевих (районних, сільських, селищних) рад щодо утворення нових самостійних суб'єктів самоврядування, є проблеми кадрового забезпечення, зокрема відсутність підготовлених фахівців в різних галузях господарювання, функції та обов'язки по яким отримають громади після об'єднання.

Проблемним питанням діючих ОТГ є відсутність, встановлених на законодавчому рівні, чітких термінів прийняття громадами на баланс об'єктів комунальної власності, що знаходяться на їх території. Основні засади передачі об'єктів права державної власності у комунальну власність територіальних громад сіл, селищ, міст визначені Законом України від 03.03.1998 року №147/98-ВР «Про передачу об'єктів права державної та комунальної власності». Крім цього, Верховною Радою України прийнято низку законів, які надають можливість децентралізувати частину повноважень місцевих органів виконавчої влади у сфері охорони здоров'я, освіти, культури, надання базових адміністративних послуг: реєстрацію нерухомості, бізнесу, місця проживання особи – передавши їх на рівень громад. Також з прийняттям розпорядження Кабінету Міністрів України від 31.01.2018 року №60-р громади одержали право розпоряджатися землями сільськогосподарського призначення державної власності за межами населених пунктів. Саме тому необхідно визначити чіткі терміни прийняття ОТГ на баланс

об'єктів комунальної власності, що знаходяться на їх території, та передачі їм даного майна від райдержадміністрацій та районних рад.

В той же час, отримавши значні фінансові ресурси та повноваження, для громад не встановлено чітких термінів прийняття на баланс об'єктів комунальної власності (закладів охорони здоров'я, освіти, культури, тощо).

Облдержадміністрацією проведено широку інформаційно-роз'яснювальну кампанію, спрямовану на інформування мешканців області про перебіг впровадження реформи децентралізації в області, про переваги, які отримали ОТГ після об'єднання, успіхи новостворених і вже діючих громад, результати їх діяльності та втілення в життя різноманітних розвиткових проектів на теренах ОТГ. Також обласною та районними державними адміністраціями на постійній основі надається різноманітна консультативно-методична допомога представникам громад, проводяться навчальні семінари, тематичні зустрічі, громадські обговорення, виїзні засідання колегій; організовуються заходи з обміну досвідом успішних об'єднаних громад Полтавщини.

Зокрема, структурними підрозділами облдержадміністрації та територіальними підрозділами центральних органів виконавчої влади постійно надаються роз'яснення щодо:

- належного виконання виконками об'єднаних рад самоврядних та делегованих повноважень в усіх сферах життєдіяльності в рамках децентралізації влади (бюджетна сфера, соціальний захист населення, освіта, охорона здоров'я, культура, архітектурно-будівельний контроль, містобудівна діяльність, надання адміністративних та соціальних послуг та ін.);

- стратегічного планування соціально-економічного розвитку територій;

- узгодження інтересів держави та територіальних громад;

- основ проектного та фінансового менеджменту;

- залучення міжнародної технічної допомоги для посилення інвестиційної привабливості громад та підвищення їх економічного та ресурсного потенціалу;

- поліпшення якості життя та наближення адміністративних, соціальних послуг до мешканців та ін.

З метою всебічного сприяння розвитку об'єднаних територіальних громад, здійсненні ними наданих законом повноважень місцевого самоврядування в фінансовій, освітній, медичній, соціальній та інших сферах в облдержадміністрації діє Координаційна рада з підтримки та розвитку об'єднаних територіальних громад Полтавської області, якою протягом 2018 року було проведено 14 засідань з нагальних питань, що цікавили представників ОТГ.

2. Населення: чисельність, склад

Чисельність наявного населення області станом на 01.12.2018 року становила 1401,7 тис. осіб (близько 3,3% населення України), у тому числі міського населення – 873,6 тис. осіб (62,3%), сільського – 528,1 тис. осіб (32,7%). Густота населення – 48,8 осіб/км² (з урахуванням останніх даних площі області за формою N 6-зем).

Динаміка чисельності населення та її розподіл за статтю та віковими групами по роках наведена у таблиці.

тис. осіб

Чисельність населення	станом на 01.01.2015	станом на 01.01.2016	станом на 01.01.2017	станом на 01.01.2018	станом на 01.01.2019
Наявне населення	1449,0	1438,9	1426,8	1413,8	1401,7 ¹
міське	895,8	891,7	885,6	878,9	873,6 ¹
сільське	553,2	547,2	541,2	534,9	528,1 ¹
Постійне населення	1441,1	1431,1	1419,0	1406,0	1393,9 ¹
міське	884,0	879,9	873,8	867,2	861,9 ¹
сільське	557,1	551,2	545,2	538,8	532,0 ¹
За статтю					
чоловіки	662,8	658,7	653,5	648,1	*
жінки	778,4	772,4	765,5	757,9	*
За віком					
0-14	197,2	198,9	200,2	200,3	*
15-64	996,3	983,7	970,7	957,5	*
65 і старше	247,6	248,5	248,2	248,3	*

¹ - дані станом на 01.12.2018 року

* - дані будуть у III декаді червня 2019 року.

Динаміка чисельності населення області за останні роки свідчить про негативні тенденції: щорічне скорочення населення відбувається в межах 0,6%-0,9% за рахунок середньої вікової групи (15-64 роки). Також зменшується і чисельність населення за статтю, як чоловіків так і жінок.

Разом з цим, стабільно зростає чисельність наймолодшої вікової групи (діти у віці від 0 до 14 років) та найстаршої вікової групи (від 65 років і старше).

3. Організаційно-кадрові питання місцевих держадміністрацій

У 2018 році видано 1289 розпоряджень облдержадміністрації, з них з основної діяльності – 1131, з кадрових питань – 158. Випадків скасування розпоряджень голови облдержадміністрації Президентом України або за рішенням суду не було.

Згідно зі штатним розписом у Полтавській облдержадміністрації передбачено 5 посад заступників голови облдержадміністрації, на яких працюють перший заступник голови Полтавської облдержадміністрації Пісоцький А.А., заступники голови Полтавської облдержадміністрації Пругло О.Є., Товстий Р.І., Білокінь М.І. Одна посада заступника голови облдержадміністрації є вакантною. На посаду керівника апарату Полтавської облдержадміністрації 16.03.2018 року призначено Бойко К.В.

Із 25 посад голів районних державних адміністрацій вакантними є посади голови Зіньківської, Карлівської, Козельщинської та Кременчуцької райдержадміністрацій. У зв'язку з відпусткою голови Оржицької райдержадміністрації Гуленко О.П. по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, виконання обов'язків голови райдержадміністрації покладено на першого заступника голови Оржицької райдержадміністрації Боговика М.Т.

До Адміністрації Президента України та Кабінету Міністрів України внесені подання щодо призначення: Голбана Т.Т. на посаду заступника голови Полтавської

облдержадміністрації; Приходька О.В. – на посаду голови Козельщинської райдержадміністрації Полтавської області (наразі подання Кабінету Міністрів України до Адміністрації Президента України не надходило); Артеменка О.С. – на посаду голови Карлівської райдержадміністрації та Жоміра С.Г. на посаду голови Зіньківської райдержадміністрації Полтавської області (наразі від Адміністрації Президента України відповіді за результатами попереднього розгляду не надходило).

Кандидатуру на посаду голови Кременчуцької райдержадміністрації Полтавська облдержадміністрація не вносила.

Із 50 посад перших заступників та заступників голів райдержадміністрацій вакантними є посади заступників голів Зіньківської, Козельщинської та Хорольської райдержадміністрацій.

На виконання закону України від 09.11.2017 року №2190-VIII «Про внесення змін до деяких законів України щодо окремих питань проходження державної служби» попереджено голів, перших заступників, заступників голів місцевих державних адміністрацій про зміну істотних умов праці. На виконання вищезгаданого закону виведено 80 посад голів, заступників голів місцевих державних адміністрацій з посад, які мають статус державної служби.

Основна увага в обласній та районних державних адміністраціях приділялася забезпеченню виконання Закону України «Про державну службу», в рамках якого запроваджено новації щодо якісних гарантій рівного доступу до державної служби, єдиних підходів до професійної компетентності претендентів на посади. Проведено 23 конкурсних відбори на заміщення вакантних посад державної служби категорії «Б» та «В» апарату облдержадміністрації та категорії «Б» керівників структурних підрозділів облдержадміністрації, призначення на які здійснюється головою облдержадміністрації та керівників структурних підрозділів райдержадміністрацій із статусом юридичної особи публічного права. По області на заміщення вакантних посад державної служби категорії «Б» проведено 69 конкурсів.

Облдержадміністрацією, за погодженням з Міністерством культури України та Міністерством економічного розвитку і торгівлі України, на посаду директора Департаменту культури і туризму обласної державної адміністрації призначено Вождаєнко В.В.

На базі Полтавського обласного центру перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій підвищили кваліфікацію 2930 осіб, з них державних службовців категорії «Б» – 1187 осіб, категорії «В» – 1743 осіб, активно використовувався новий вид підвищення кваліфікації – вебінар, що дало можливість охопити навчанням 653 особи.

Протягом 2018 року проведено 9 засідань колегії обласної державної адміністрації, під час яких розглянуто 27 питань щодо виконання на території області завдань, визначених законами України, постановами Верховної Ради України, актами і дорученнями Президента України та Кабінету Міністрів України, розпорядженнями і дорученнями голови облдержадміністрації; підсумків економічного та соціального розвитку та виконання бюджету області; стану фінансово-бюджетної дисципліни в області; основних завдань та напрямків розвитку агропромислового комплексу області в 2018 маркетинговому році; стану виконання антикорупційного законодавства; актуальних питань земельного

законодавства; розвитку культури, спорту, медицини, соціальної сфери тощо. Під час засідань заслухано звіти голів Миргородської та Пирятинської райдержадміністрацій про забезпечення економічного та соціального розвитку районів.

У роботі засідань колегії облдержадміністрації брав участь Народний депутат України, член колегії облдержадміністрації Река А.О.

За результатами розгляду головою облдержадміністрації видано 12 розпоряджень, дано 37 доручень.

4. Взаємодія з органами місцевого самоврядування

Головними напрямками співпраці облдержадміністрації з органами місцевого самоврядування є участь депутатів та керівників виконавчого апарату обласної ради в роботі колегій, нарад, семінарів, круглих столів, конференцій, які проводяться адміністрацією; участь керівників облдержадміністрації в сесіях, засіданнях президії, постійних комісіях обласної ради; спільна робота депутатів облради та представників облдержадміністрації у підготовці проектів рішень, що вносяться на розгляд сесій, засідань президії; надання методичної та консультативної допомоги міським, селищним, сільським радам та об'єднаним територіальним громадам.

Голова Полтавської обласної ради – О.Біленький (позапартійний, голова громадської організації «Патріоти Решетилівщини» від ПП «Блок Петра Порошенка «Солідарність»), перший заступник – Є.Холод (ВО «Батьківщина»), заступник – А.Ханко (ВО «Свобода»).

Кількісний склад ради – 84 депутати. В обласній раді діє 10 фракцій: Політичної партії БПП «Солідарність» (15), Полтавської обласної організації ВО «Батьківщина» (13), Політичної партії «Українське об'єднання патріотів – УКРОП» (8), Радикальної партії Олега Ляшка (8), Політичної партії «Соціал-демократична партія» (8), ВО «Свобода» (7), Політичної партії «Аграрної партії України» (7), Політичної партії «Партія «Відродження» (6), Політичної партії «Опозиційний блок» (6), Політичної партії «Рідне місто» (6).

Протягом теперішньої каденції обласної ради депутатська більшість формально не оформлена. Ситуативна більшість формується депутатами ПП «Блок Петра Порошенка «Солідарність», Радикальної партії Олега Ляшка, ПП «УКРОП», Політичної партії «Соціал-демократична партія», Аграрної партії України, ПП «Опозиційний блок», ПП «Відродження». Здебільшого, в обласній раді депутати голосують злагоджено, підготовлені на розгляд депутатського корпусу питання розглядаються конструктивно. З окремих питань має місце особлива позиція фракцій ПП ВО «Батьківщина» та ПП ВО «Свобода».

До складу обласної, районних, міських, районних у містах рад обрано 1378 депутатів від 22 обласних партосередків, зокрема, від ПП «Блок Петра Порошенка «Солідарність» – 247 депутатів, ВО «Батьківщина» – 241, Партії Простих Людей Сергія Капліна – 126, АПУ – 119, ПП «Рідне місто» – 119, Радикальної партії Олега Ляшка – 107, ПП «УКРОП» - 104, ПП «Відродження» – 95, ВО «Свобода» – 81, ПП «Опозиційний блок» – 52 та інших.

На кінець 2018 року на Полтавщині створено 46 об'єднаних територіальних громад. За партійною належністю голів ОТГ: 12 – від Блоку Петра Порошенка

«Солідарність», 5 – від ВО «Батьківщина», 4 – від Аграрної партії України, 1 – від Радикальної партії О.Ляшка, 24 – обрано шляхом самовисування.

Рішенням позачергової 17-ї сесії Полтавської міськради сьомого скликання від 14.09.2018 року висловлено недовіру та достроково припинено повноваження О.Мамає, як Полтавського міського голови. Обов'язки голови виконує новий секретар міськради, голова фракції «Соціал-демократичної партії» О.Шамота.

Скасовані в судовому порядку рішення органів місцевого самоврядування рівня області, міст обласного значення та об'єднаних територіальних громад за участю облдержадміністрації відсутні.

В регіоні не проводились протестні акції щодо рішень, прийнятих органами місцевого самоврядування всіх рівнів.

Відповідно до вимог Закону України «Про адміністративні послуги» в Полтавській області створені та функціонують 25 районних, 6 міських Центрів надання адміністративних послуг (далі – ЦНАП) та триває процес створення сучасних ЦНАП в об'єднаних територіальних громадах (наразі – 9).

У зв'язку з децентралізацією повноважень на місцевий рівень в сфері державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців та речових прав на нерухоме майно за дорученням голови облдержадміністрації збільшено штатну чисельність адміністраторів у міських, районних ЦНАП.

З метою підвищення кваліфікації працівників ЦНАП, розширення кількості та підвищення якості надання адміністративних послуг в області постійно проводяться зустрічі з представниками ЦНАП, в тому числі і щодо обговорення надання адміністративних послуг.

За сприяння облдержадміністрації на базі Головного управління Держгеокадастру у Полтавській області проводиться стажування адміністраторів та державних реєстраторів в сфері земельних відносин. Протягом звітного року стажування успішно пройшли 8 адміністраторів з 5 районних та 3 міських ЦНАП.

Також, на базі Полтавського обласного центру перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій проводяться практичні заняття для працівників ЦНАП та освоєння отриманого матеріалу на виїзних заняттях у одному з обраних ЦНАП області.

Завдяки координаційній роботі з боку облдержадміністрації налагоджена тісна взаємодія Управління державної міграційної служби України в Полтавській області та його територіальних підрозділів з органами місцевого самоврядування в напрямку надання адміністративних послуг спільно з ЦНАП.

Протягом 2018 року громадянам області було надано 246,4 тис. адміністративних послуг по лінії міграційної служби. Також розпочали роботу по оформленню паспорта громадянина України у вигляді ID-картки та паспорта громадянина для виїзду за кордон засобами Єдиного державного демографічного реєстру в ЦНАП виконавчих комітетів Кременчуцької, Миргородської та Полтавської міських рад.

II. СТАН ЗДІЙСНЕННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ ЩОДО СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ

1. Стан реалізації регіональної стратегії розвитку та виконання плану заходів з її реалізації, програм і проектів регіонального розвитку

З метою ефективної реалізації державної регіональної політики облдержадміністрацією спільно з проектом Європейського Союзу «Підтримка політики регіонального розвитку в Україні» розроблено Стратегію розвитку Полтавської області на період до 2020 року, що затверджена рішенням другого пленарного засідання вісімнадцятої сесії сьомого скликання Полтавської обласної ради від 22.12.2017 року №574, та План заходів з її реалізації на 2018-2020 роки (рішення сесії від 22.12.2017 року №575, від 12.07.2018 року №745, від 21.12.2018 року №956). Стратегія розвитку Полтавської області спрямована на вирішення проблем місцевого розвитку, насамперед, відновлення та збереження довкілля, безпечного для життя, підвищення конкурентоспроможності галузей економіки, розвитку туризму, підвищення якості життя населення. Стратегією охоплено широке коло цілей та завдань у сфері підвищення рівня інвестиційної спроможності регіону, розвитку високотехнологічного аграрного сектору, підтримки територіальних громад та їх інституційного розвитку, сприяння продуктивній зайнятості населення, тощо. Також затверджений уніфікований План заходів з її реалізації на період 2018 – 2020 роки (рішення пленарного засідання двадцять третьої сесії сьомого скликання Полтавської обласної ради від 21.12.2018 року №956).

На основі визначених порівняльних переваг регіону з урахуванням можливих викликів та ризиків сформовано стратегічні та операційні цілі, програми та проекти регіонального розвитку з огляду на такі довгострокові орієнтири: розвиток людського капіталу, розвиток сільських територій та підвищення ефективності використання економічного потенціалу регіону. Кожна стратегічна ціль складається з декількох операційних цілей (напрямів).

Операційна частина регіонального Плану заходів складається з компонентних програм регіонального розвитку, що деталізуються в проектах місцевого та обласного значення; фінансовому плані; системі моніторингу та оцінки ефективності його реалізації.

Широка група зацікавлених сторін, в т.ч. громадськості, активно долучалася до формування регіональних ідей програм та проектів економічного і соціального розвитку міських, районних, сільських територій.

З метою підвищення інституційної спроможності регіону та ефективного стратегічного планування розвитку територій в Полтавській області створено Агенцію регіонального розвитку (розпорядження голови облдержадміністрації від 25.08.2016 року №369, рішення сесії обласної ради від 29.09.2016 року №223).

Звіти про результати проведення щоквартального моніторингу та щорічні звіти з оцінки результативності реалізації регіональної стратегії і плану заходів оприлюднені на офіційному веб-сайті облдержадміністрації за посиланням: <http://www.adm-pl.gov.ua/page/vikonannya-zavdan-strategiyi-rozvitku-poltavskoyi-oblasti>.

Широкому колу громадськості, експертам та фахівцям постійно забезпечено вільний доступ до інформації (фото-, відео презентації, інфографіка, відеозаписи

засідань регіональної комісії) щодо порядку проведення, відбору, реалізації проектів за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку, обласного, міських, районних, сільських, селищних бюджетів.

В цілому, за трьома пріоритетами, визначеними Планом заходів, передбачено 45 уніфікованих напрямків на загальну суму близько 5871,4 млн. грн, у тому числі за пріоритетом «розвиток людських ресурсів та забезпечення високої якості життя» – 22 напрямки, за пріоритетом «високий рівень конкуренто-спроможності економіки регіону» – 19, за пріоритетом «збалансований розвиток територій» – 4. В свою чергу уніфіковані напрямки поєднують 111 програм та проектів регіонального розвитку.

Серед проектів, включених в регіональний План заходів, за 2018-2020 роки реалізовано та на завершальній стадії реалізації – 71 проект загальною вартістю близько 1498,5 млн. грн, що складає 49,5% від загальної кількості програм і проектів (додаток 1).

Найбільшу кількість проектів реалізовано за пріоритетом «Розвиток людських ресурсів та забезпечення високої якості життя» (16 проектів на суму 84,4 млн. грн), які спрямовані на покращення медичного обслуговування, зміцнення здоров'я та збільшення тривалості життя людей.

Наступним по вагомості є пріоритет «Високий рівень конкуренто-спроможності економіки регіону», в рамках якого реалізовано 7 проектів на загальну суму 1089,6 млн. грн із забезпечення енергобезпеки, формування енергоефективних аграрного та промислового секторів.

За пріоритетом «Збалансований розвиток територій» реалізовано 4 проекти на загальну суму 8,9 млн. грн. Поштовхом до реалізації проектів за даним пріоритетом стало впровадження реформи децентралізації, яка надала додаткові ресурсні переваги саме об'єднаним територіальним громадам.

На завершальній стадії реалізації перебувають 44 проекти загальною вартістю близько 315,7 млн. грн за пріоритетами «розвиток людських ресурсів та забезпечення високої якості життя» – 37 проектів, «високий рівень конкуренто-спроможності економіки регіону» – 7.

Триває стадія підготовки по 40 проектах загальною оціночною вартістю 1526,5 млн. грн, що складає 50,5% від загальної кількості програм і проектів регіонального розвитку: за пріоритетами «розвиток людських ресурсів та забезпечення високої якості життя» – 27 проектів, «високий рівень конкуренто-спроможності економіки регіону» – 12, «збалансований розвиток територій» – 1.

Самостійними суб'єктами регіонального розвитку протягом 2018 року за рахунок місцевих бюджетів, державної субвенції на соціально-економічний розвиток територій, спонсорської допомоги та інших джерел реалізовано понад 470 інвестиційних проектів, які не включені в План заходів, загальною вартістю 7808,8 млн. грн (додаток 2).

За пріоритетом «Розвиток людських ресурсів та забезпечення високої якості життя» реалізовано 122 проекти на загальну суму 1224,1 млн. грн; пріоритет «Високий рівень конкуренто-спроможності економіки регіону» – 98 проектів на суму 1680,3 млн. грн; пріоритет «Збалансований розвиток територій» – 2 проекти на суму майже 1,0 млн. грн.

На завершальній стадії реалізації перебувають 105 проектів загальною вартістю близько 1799,9 млн. грн. На стадії підготовки – 143 проекти на суму 3083,6 млн. грн.

Найбільш значущими проектами для соціально-економічного розвитку області (додаток 3) є:

1. Продовження реконструкції Полтавського обласного клінічного кардіологічного диспансеру в м. Полтаві та будівництво нового корпусу інтервенційної кардіології та реабілітації на 140 місць, що дозволить діагностувати кардіологічні захворювання на ранній стадії і зменшить рівень смертності та інвалідності від серцево-судинних хвороб.

2. Створення Гоголівського культурного центру у с. Гоголево Шишацького району. Функціонування закладу забезпечить задоволення культурних потреб населення, естетичне і духовне виховання, організацію відпочинку і дозвілля громадян, популяризацію творів літератури та мистецтва. Сприятиме збільшенню туристичного потенціалу та фінансових показників заповідника.

3. У липні 2018 році завершено реконструкцію нежитлової будівлі під Центр муніципальних послуг у м. Кременчуці. Приміщення Центру створено за принципом «прозорий офіс», повністю забезпечено сучасним обладнанням, пристосовано для відвідування особами з особливими потребами.

4. Термомодернізація Полтавського обласного клінічного онкологічного диспансеру по вул. Микола Дмитрієва, 7А на 413 ліжко-місць, що дозволить створити сприятливі умови для здобуття якісного обслуговування в галузі медицини, належне обслуговування пацієнтів та інших груп населення, які потребують медичної допомоги.

5. Проект «Реставрація Полтавської обласної філармонії по вул. Гоголя, 10 в м. Полтава (будинок колишньої хоральної синагоги)» забезпечить культурно-просвітницьку діяльність серед різних категорій населення, спрямовану на естетичне і духовне виховання, задоволення культурних потреб, організацію відпочинку і дозвілля громадян, популяризацію творів літератури та мистецтва.

6. В рамках проекту «Модернізація теплового району «Авіамістечко» Миргородської міської ради у співпраці з північно-екологічною фінансовою корпорацією NEFCO (програма DemoUkraineDH) завершено модернізацію окремого теплового мікрорайону: виконані встановлення сучасного конденсаційного котла потужністю 3,5 МВт на котельні по вул. Багачанська, 104, перекладка всіх мереж з використанням попередньо ізольованих труб, встановлення ІТП в 17 житлових будинках. У результаті проекту викиди CO² буде скорочено на 693 тон/рік (з 2194 до 1501) або 32,0%.

7. В червні 2018 року на території Ланнівської об'єднаної територіальної громади було урочисто відкрито першу в області поліцейську станцію. Доступність органів охорони порядку для населення – основна ідея створення поліцейської станції. Відкриття станції дозволить поліцейським оперативніше працювати та підтримувати порядок на території, де мешкає понад 4 тис. осіб.

8. У 2018 році в смт. Семенівка Семенівської ОТГ реконструйовано нежитлову будівлю під будинок для одиноких людей похилого віку. «Будинок захищеної старості» дуже відрізняється від більшості геріатричних пансіонатів, адже тут зроблено сучасний європейський ремонт, є кімнати на двох, окремий санвузол, місця для дозвілля і відпочинку.

9. Успішно відновлено діяльність «Аеропорту Полтава», який в грудні 2017-го отримав статус міжнародного. Аеропорт дозволяє приймати авіалайнери таких типів як Boeing, Embraer, Airbus, SAAB, Falkon, JET.

Досягнення цілей регіональної Стратегії розвитку області визначається за наслідками оцінки результативності реалізації Плану заходів у поточному році за рядом індикаторів (показників) успішності.

Зокрема, в рамках реалізації регіональної Стратегії в освітній сфері суттєво розширено мережу дошкільних навчальних закладів. Загальна кількість дошкільних загальноосвітніх навчальних закладів у 2018 році складає 636 одиниць, що на 1 заклад більше у порівнянні з 2016 роком.

Поліпшилося і матеріально-технічне оснащення загальноосвітніх навчальних закладів: на 33,2% збільшено кількість сучасних портативних комп'ютерів (ноутбуків, нетбуків), на 15,3% – інтерактивних та мультимедійних комплексів.

Забезпечено стовідсоткове підвезення учнів (15,2 тис. дітей) та вчителів сільської місцевості до місць навчання, яке здійснюють 325 шкільних автобусів, а також 34 транспортні одиниці сільських, селищних рад, автотранспортних підприємств тощо.

В медичній сфері на сьогодні відбувається збільшення мережі амбулаторій сімейної медицини, зокрема у 2018 році розширено мережу АЗПСМ області на 10 одиниць до 342 амбулаторій. Загалом в області забезпеченість амбулаторіями на 10 тис. населення становить: в сільській місцевості 4,0 (норма 3,3), в містах – 1,0 (норма 1,0). Відсоток населення, охопленого наглядом сімейних лікарів становить 97,8%. За підсумками 2018 року регіон входить до лідируючих областей стосовно підписаних декларацій із сімейними лікарями, зокрема підписано майже 1 млн.шт. (995839 шт.) або 70,8% до загальної кількості населення.

Враховуючи вимоги реформи місцевого самоврядування, в області розпочато будівництво амбулаторій у восьми населених пунктах: Скороходівській, Шишацькій, Петрівсько-Роменській та Малоперещепинській ОТГ, селах Вирішальне (Лохвицького району), Дмитрівка (підпорядковане Горішньоплавнівській міській раді), Кривуші (Кременчуцький район) та Шевченкове (Решетилівський район). Це амбулаторії моно-практики з одним чи двома лікарями, які відповідатимуть європейським стандартам та типовим проектам, розробленим Мінрегіоном. Загалом протягом 2018 року відремонтовано (побудовано, реконструйовано) 42 медичні установи, на що лише з місцевих бюджетів області виділено 244,5 млн. грн.

В рамках співпраці з Проектом Світового банку «Поліпшення охорони здоров'я на службі у людей» протягом 2018 року придбано 42 автомобілі медичної допомоги: 35 автомобілів для збору аналізів та 7 пересувних амбулаторій.

Завдяки реалізації комплексу лікувально-діагностичних та профілактичних заходів зменшилась захворюваність на СНІД на 29%, хвороби системи кровообігу – на 11%, туберкульоз – на 8% та онкохвороби – 0,3%.

Місцеві бюджети за доходами (без урахування трансфертів із державного бюджету) виконано в сумі 11496 млн. грн., що на 2136 млн. грн. або 22,8% більше 2017 року. Планові показники виконано на 108,4%.

В інвестиційній сфері на 17,7% збільшено темп зростання обсягів капітальних інвестицій на 1 особу.

За результатами діяльності у 2018 році ЦНАП області надано 597,8 тис. послуг, що на 37,9% більше порівняно з минулорічним періодом (за 2017 рік – 433,5), а в середньому за місяць 50 тис. послуг, що на 31,2% більше показника 2017 року. Для належної організації надання адміністративних послуг в області збільшено загальну штатну чисельність адміністраторів ЦНАПів із 169 осіб у 2017 році, до 191 особи у 2018 році.

В липні 2018 року відкрився оновлений головний офіс ЦНАП у місті Кременчуці, з вересня 2018 року в реконструйованому приміщенні формату «open space» запрацював ЦНАП у місті Миргороді.

Також, в м. Полтава за ініціативи голови облдержадміністрації в 2018 році розпочато будівництво сучасного ЦНАП поряд із будівлею облдержадміністрації. Проект «Будівництво центру надання послуг в м. Полтава» є переможцем конкурсного відбору проектів регіонального розвитку, що можуть бути реалізовані за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку. Крім того, будівництво центру надання послуг забезпечить можливість мешканцям міста та області отримати понад 300 видів послуг в одному місці. Головною метою діяльності сучасного Центру є поліпшення доступності та зручності отримання громадянами адміністративних та соціальних послуг на місцях.

Продовжується робота щодо облаштування спортивних майданчиків зі штучним покриттям, переважно в сільській місцевості.

У 2018 році за рахунок обласного бюджету придбано та встановлено 44 (зростання на 37,5%) сучасних спортивних майданчиків з вуличним тренажерним обладнанням на загальну суму 7826,6 тис. грн, проведено тендер на придбання та встановлення на території області 20 сучасних ігрових спортивних майданчиків зі штучним покриттям (22x42 м) на суму 14,4 млн. грн.

За рахунок коштів бюджетної програми «Будівництво футбольних полів зі штучним покриттям в регіонах України» в 2018 році збудовано 8 спортивних майданчиків зі штучним покриттям.

Проте, безумовне виконання регіонального плану заходів з реалізації Стратегії ускладнено недостатнім обсягом фінансових ресурсів, низькою пріоритетністю першочергових програм і проектів, включених в регіональний план заходів на фінансування за рахунок державної субвенції на соціально-економічний розвиток територій, затягуванням (зривом) тендерних процедур, необхідністю перерахунку кошторисної документації по більшості проектів через інфляційні процеси та інше.

2. Зовнішньоекономічна діяльність, міжрегіональне та транскордонне співробітництво

Полтавщина активно розвиває зовнішньоекономічні відносини з країнами світу та входить до 6 регіонів-лідерів зі зростання експорту української продукції на закордонні ринки. Вартісна частина обласного експорту товарів є значною (4,0% загальноукраїнського обсягу), з огляду на те, що область не є прикордонним регіоном.

За 11 місяців 2018 року зовнішньоторговельний оборот товарів зріс на 7,9% та склав 2975,5 млн. дол. США (у 2017 році – на 34,1%, 2016 році – на 4,2%).

Традиційно експорт продукції переважає над її імпортом: позитивне сальдо зовнішньої торгівлі становить 495,5 млн. дол. США, а коефіцієнт покриття експортом імпорту – 1,4 (у 2017 році – 1,6, 2016 році – 1,7).

Стабільно розширюється й коло країн – торговельних партнерів області – до 146 країн світу (у 2017 році – 140 країн, 2016 році – 135 країн).

Загалом, підприємствами області за 11 місяців 2018 року експортовано продукції на суму 1735,5 млн. дол. США, що на 3,0% більше, ніж за аналогічний період 2017 року. В структурі експорту товарів традиційно переважають мінеральні продукти (58,4%), продукція аграрного сектору (16,7%), харчової промисловості (8,7%) та машинобудівної галузі області (3,6%). При цьому спостерігалось зростання обсягів експорту мінеральних продуктів, продукції аграрного сектору та машинобудівної галузі.

Найбільшим торговельним партнером області є Європейський Союз (51,5% загального обсягу експорту та 23,1% загальнообласного обсягу імпорту продукції). Обсяг експорту товарів до країн Європейського Союзу стабільно утримує позитивну динаміку – на 9,2% відносно аналогічного періоду 2017 року. За обсягами експорту переважає Австрія (13,5%, від загального обсягу експорту), Німеччина (10,8%), Угорщина (4,5%) та Чехія (3,6%).

Триває диверсифікація експорту продукції в напрямку освоєння азійського ринкового простору, частка якого становить близько 30%. За обсягами експорту товарів на цьому ринку переважає Китай (6,8%), Туреччина (4,8%), Японія (4,3%) та Республіка Корея (3,5%).

Обсяги імпорту товарів зросли на 19,3% та склали 1240,0 млн. дол. США. Основу регіонального імпорту становлять мінеральні продукти (52,2% загального обсягу імпорту), продукція хімічної промисловості та пов'язаних з нею галузей (9,4%), машини, механізми та електротехнічне обладнання (8,2%), готові харчові продукти (5,5%), недорогочінні метали та вироби з них (6,3%).

Найбільші імпортні надходження були здійснені з Азербайджану (30,6%), країн Європейського Союзу (23,1%, в тому числі Німеччини – 5,3% та Італії – 2,8%), Республіки Білорусь (8,7%) та Китаю (7,3%).

Станом на 01.10.2018 року накопичений обсяг прямих іноземних інвестицій з початку інвестування склав 1022,6 млн. дол. США (3,2% від загального обсягу по Україні, 5 місце серед регіонів), в розрахунку на одну особу – 724 дол. США.

За січень-вересень 2018 року в область надійшло 15,8 млн. дол. США акціонерного капіталу нерезидентів.

Інвестиції в Полтавську область надходять із 43 країн світу. З країн ЄС з початку інвестування внесено 171,9 млн. дол. США (16,8% загального обсягу). Основними країнами-інвесторами залишаються: Швейцарія, Нідерланди, Велика Британія.

Найбільше іноземних інвестицій акумульовано у статутних капіталах підприємств промисловості – 76,8% від їх загального обсягу.

На території області успішно реалізують свої інвестиційні проекти такі провідні компанії як Ferrexpo Group (видобування залізної руди, Швейцарія), JKX OIL & GAS plc (видобування вуглеводнів, Велика Британія), Japan Tobacco International (тютюнова промисловість, Королівство Нідерландів), Du Pont Pioneer (виробництво насіння, США), SigmaBleyzer (виробництво кондитерських виробів,

США), IDS Group (виробництво мінеральної води), Danone (виробництво молочної продукції та дитячого харчування, Франція) та інші.

З метою залучення в регіон потенційних інвесторів проводиться робота зі створення індустріальних парків.

За ініціативи ТОВ «Ланнівський цукровий завод» у Карлівському районі створено Ланнівський індустріальний парк з переробки сільськогосподарської сировини, харчової промисловості, сільськогосподарського машинобудування та обслуговування площею 30,7 га. Заявлений строк функціонування – 49 років. Концепцією парку передбачено залучення інвестицій у сумі близько 1-1,5 млн. дол. США на 1 га та створення близько 600 нових робочих місць в сільській місцевості.

Ведеться робота по створенню Індустріального парку в Омельницькій територіальній громаді Кременчуцького району. До 2020 року буде розроблена і втілена в життя інноваційна система розвитку економіки та підприємництва шляхом створення індустріального парку «Омельник». В результаті впровадження проекту передбачається підвищення рівня фінансової спроможності громади шляхом залучення до роботи в індустріальному парку не менше 5 інвесторів, які протягом 2019-2020 роках в сільській місцевості побудують промислові об'єкти та створять робочі місця.

Полтавська область активно розширює співпрацю з проектами міжнародної технічної та фінансової допомоги. В 2018 році на території області діяли 38 таких проектів (у 2017 році – 33 проекти, у 2016 році – 17 проектів, у 2015 році – 14 проектів), у тому числі 8 проектів за участі міжнародних фінансових організацій.

Полтавська облдержадміністрація у 2018 році виступила бенефіціаром у наступних проектах міжнародної технічної допомоги:

1. Проект Уряду США «Фінансування та управління охороною здоров'я», що реалізується через Агентство США з міжнародного розвитку. Завдяки реалізації проекту в області впроваджено систему обліку витрат та обліку пролікованих пацієнтів у всіх лікарнях, розроблено аналітичну платформу для нової системи оплати – «за пролікований випадок», що створить фінансові стимули для оптимізації та підвищення продуктивності системи медичної допомоги. 25 закладів охорони здоров'я області, Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації та Полтавський обласний інформаційно-аналітичний центр медичної статистики отримали комп'ютерне обладнання. Проведено підготовку пілотування у 2019 році на базі Полтавської області нової системи фінансування стаціонарної допомоги, яку планується запровадити в Україні у 2020 році.

2. Проект «Модернізація теплового району «Авіамістечко» в м. Миргород Полтавської області», що фінансується Північною екологічною фінансовою корпорацією (НЕФКО) в рамках програми «DemoUkraineDN». Проведено закупівлю попередньо ізольованих сталевих труб, 17 індивідуальних теплових пунктів для створення окремої мережі та проведення повної модернізації теплового району «Авіамістечко» м. Миргорода. Очікується, що завдяки створеній системі опалення буде скорочено споживання палива на 28,3%; електроенергії – на 30%; води – на 85%; викидів CO² – на 32%. Загальна вартість проекту 689,54 тис. євро, з яких 300 тис. євро – грантові кошти, освоєно понад 500 тис. євро.

3. Проект Європейського банку реконструкції та розвитку як адміністратора фонду E5P «Оновлення тролейбусів у м. Кременчуці», в рамках реалізації якого

придбано та передано КП «Кременчуцьке тролейбусне управління» 40 нових сучасних тролейбусів. Загальна вартість проекту – 10 млн. євро, з них 2 млн. євро – грантова складова Е5Р, 8 млн. євро – кредитні кошти.

4. Проект Європейського Союзу «Модернізація виробництва, постачання та споживання теплового району в м. Миргород (MO.GE.DI.CO)», який створить працюючий приклад професійного підходу для комплексних проектів: модернізація котельні з використанням відновлюваних джерел енергії, монтаж попередньо ізольованих труб мережі тепlopостачання, модернізація будівлі ДНЗ №10 та в цілому покращення енергоменеджменту м. Миргород. В рамках реалізації проекту виконано енергоаудит ДНЗ №10, проводиться робота із запровадження автоматичного онлайн-моніторингу споживання енергії закладами міста, розпочата розробка техніко-економічного обґрунтування та проектно-кошторисної документації з модернізації котелень і тепломереж. Загальна вартість проекту становить 1 млн. євро грантових коштів ЄС, з яких освоєно 20,0 тис. євро.

5. Проект НЕФКО та ЄБРР, як адміністратора фонду Е5Р «Капітальний ремонт мереж вуличного освітлення в м. Лубни шляхом технічного переоснащення світильників на основі LED технологій та впровадження загальноміської системи управління освітленням вулиць», в рамках реалізації якого в м. Лубни встановлено 667 нових вуличних LED-світильників, проведено заміну старих опор на нові залізобетонні та металеві опори, прокладено 5,6 км нового дроту електромережі, модернізовано 41 шафу керування та встановлено 20 нових шаф керування вуличним освітленням, встановлено диспетчерський пульт централізованого керування та контролю вуличного освітлення. Загальний обсяг освоєних коштів на реалізацію проекту – 7,8 тис. євро грантових коштів, 5,4 млн. грн кредиту та 0,6 млн. грн співфінансування з місцевого бюджету.

Реалізується проект «Реформа управління на сході України», що виконується Німецьким товариством міжнародного співробітництва (GIZ) за дорученням Федерального міністерства економічного співробітництва та розвитку Німеччини (BMZ), за яким облдержадміністрація є реципієнтом. Одним із результатів стало ефективно відпрацювання механізму міжмуніципального співробітництва.

Полтавська область є лідером серед регіонів України за кількістю укладених договорів про міжмуніципальне співробітництво – 90 діючих договорів (або 27,8%) з 323 по Україні.

Проект продовжує сприяти впровадженню проектів співробітництва територіальних громад – у 2018 році надано підтримку 13 проектам в Полтавській області у напрямках поводження з відходами, створення та розвитку пожежної охорони, впровадження SMART-технологій в муніципальному управлінні.

Проектом надана підтримка розвитку центрів надання адміністративних послуг області: Пирятинської міської та Омельницької сільської об'єднаних територіальних громад, а також ЦНАП в м. Кременчуці.

Відповідно до підписаних угод та меморандумів про співробітництво з донорськими установами та міжнародними організаціями, Полтавська облдержадміністрація забезпечує координацію та моніторинг впровадження наступних проектів.

1. Проект Уряду Канади «Партнерство для розвитку міст» (ПРОМІС), що фінансується через Міністерство закордонних справ, торгівлі та розвитку Канади та Федерацію канадських муніципалітетів. Учасниками проекту є міста: Полтава,

Кременчук, Горішні Плавні та Миргород. В усіх містах – партнерах проекту розроблені Стратегії економічного розвитку та впроваджуються плани дій з їх реалізації.

Розроблено Програми просування продукції міст Кременчук та Горішні Плавні на зовнішні ринки. Підготовлені Програми посилення конкурентоспроможності малого і середнього підприємництва міст Полтави та Миргорода. В місті Кременчуці проведено Стратегічну екологічну оцінку. На завершальних етапах знаходиться розробка Маркетингової стратегії міста Миргород. Проект надає підтримку містам – партнерам у реалізації проектів в рамках розроблених програм за напрямками: створення умов для роботи з інвесторами, удосконалення роботи ЦНАП, сприяння експорту продукції підприємств, розвиток малого та середнього бізнесу, туристична привабливість, розширення можливостей інформаційних систем.

За сприяння проекту ПРОМІС розроблений Інвестиційний портал Полтавщини та продовжується робота з його удосконалення; виданий Інвестицій паспорт Полтавської області.

2. Проект «Підтримка децентралізації в Україні» (DESPRO), який реалізується через Швейцарську агенцію з розвитку та співробітництва, діє в Омельницькій сільській та Пирятинській міській об'єднаних територіальних громадах та надає сприяння у забезпеченні мешканців цих громад належним водопостачанням.

3. Програма «U-LEAD з Європою: розширення прав і можливостей на місцевому рівні, підзвітності та розвитку» надає підтримку в розбудові спроможності об'єднаних територіальних громад області. Ведеться робота із розробки стратегій розвитку Малоперещепинської та Семенівської об'єднаних територіальних громад. В Малоперещепинській громаді за підтримки програми запрацював швейний цех. В Семенівській громаді створена комунальна установа «Будинок захищеної старості» – це перший для України об'єкт такого типу, відкритий в об'єднаній територіальній громаді. В Лохвицькій об'єднаній територіальній громаді в рамках проекту «Зелене світло для велоруху в громадах» проходить кампанія «Велосипедом до школи».

Міста Горішні Плавні та Миргород, Засульська, Решетилівська, Терешківська об'єднані територіальні громади стали учасниками проекту «Е-рішення для громад», який реалізується ГС «Центр розвитку інновацій» за підтримки Програми «U-LEAD з Європою» та направлений на допомогу громадам у переході до «Управління 2.0» на основі верифікованих даних із застосуванням інформаційних технологій.

Мачухівська об'єднана територіальна громада відібрана для участі в проекті «Підтримка та розвиток сталої мобільності в об'єднаних територіальних громадах» Програми «U-LEAD з Європою», в рамках якого представники громади пройдуть навчання у сфері розвитку громадського та соціального транспорту, отримають технічну допомогу в розробці стратегічних документів.

За підтримки другого компоненту програми «U-LEAD з Європою»: покращення якості місцевих послуг для населення» в 2018 році розпочата робота з реалізації проектів модернізації та створення ЦНАП в м. Миргород та в 7 об'єднаних територіальних громадах області (Білоцерківська,

Великобагачанська, Гребінківська, Новознам'янська, Омельницька, Пирятинська, Петрівсько-Роменська).

Окрім залучення міжнародної технічної допомоги, облдержадміністрація надає всебічну підтримку розвитку співробітництва з міжнародними фінансовими організаціями.

Впроваджувати реформу охорони здоров'я в області допомагає проект «Поліпшення охорони здоров'я на службі у людей», що фінансується Міжнародним банком реконструкції та розвитку – інституцією Світового банку. В рамках проекту центри первинної медико-санітарної допомоги, обласні, районні та міські лікарні були оснащені медичним, лабораторним обладнанням та реагентами, що значно покращує роботу закладів охорони здоров'я та якість надання медичних послуг населенню.

В Обласному кардіологічному диспансері розпочата робота електрофізіологічної лабораторії за допомогою системи EnsitePrecision та WorkMateClarix (St.JudeMedical), яка наділена найсучаснішою системою навігації в Україні. У співпраці з провідними фахівцями інституту ім. М.М. Амосова проводяться радіочастотні катетерні абляції з позитивним лікувальним ефектом.

Закуплено 35 автомобілів для збору аналізів та 7 пересувних амбулаторій, які оснащені найсучаснішою технікою для оперативної діагностики та гідравлічними підйомниками для пацієнтів, які не можуть подолати сходи.

Створені та розповсюджені інформаційні матеріали для населення щодо проведення систематичного контролю артеріального тиску.

Загальний обсяг коштів, освоєних на реалізацію субпроєкту в Полтавській області, станом на кінець 2018 року склав 24,1 млн. дол. США, у тому числі, за рахунок коштів позики Світового банку – 16,1 млн. дол. США, за рахунок співфінансування місцевого бюджету – 8,0 млн. дол. США.

За підтримки Світового банку протягом 2017-2018 років в області реалізовано пілотний проєкт Міністерства соціальної політики України «Рука допомоги» із залучення до роботи внутрішньо переміщених осіб та членів малозабезпечених сімей. В результаті реалізації проєкту в Полтавській області працевлаштовані 633 особи, 496 осіб взяли участь у тимчасових роботах, 48 учасників проєкту отримали фінансову допомогу на започаткування підприємницької діяльності, надано фінансову допомогу 24 суб'єктам господарювання, якими створено 49 робочих місць.

Проєкт «Технічне переоснащення та модернізація вуличного освітлення міста Кременчук Полтавської області» реалізується за фінансування Північної екологічної фінансової корпорації (НЕФКО). Кошти в сумі близько 7 млн. грн були освоєні на виконання будівництва та реконструкції мереж вуличного освітлення, встановлення сучасних LED – світильників на 22 вулицях і провулках правобережжя Кременчука.

Реалізується проєкт «Підвищення енергоефективності системи централізованого тепlopостачання в місті Горішні Плавні», що фінансується НЕФКО, E5P, SIDA, в рамках якого передбачено налагоджування та введення в експлуатацію основного та допоміжного котельного обладнання в існуючій головній котельні міста, в тому числі: 2 нових газових котла, 2 димові труби котлоагрегатів, 2 теплообмінники, 5 циркуляційних високовольтних насосів, 2

котлові циркуляційні насоси. Загальна вартість проекту – 8,6 млн. євро, з них 6,1 млн. євро – грантова складова.

Діє Програма сприяння залученню інвестицій, розвитку економічного співробітництва та формування позитивного іміджу Полтавської області на 2017-2020 роки, прийнята рішенням двадцятої сесії Полтавської обласної ради сьомого скликання від 23.12.2016 року №315, яка передбачає вироблення єдиного комплексного підходу до залучення інвестицій в економіку регіону.

В рамках Програми облдержадміністрацією проводиться відкритий конкурс інвестиційних проектів «Горизонти Полтавщини», метою якого є формування портфелю інвестпропозицій та виявлення потенційних проектів, що можуть бути реалізовані за рахунок інвестиційних ресурсів. У 2018 році на участь у конкурсі представлені 48 проектів, з яких 15 – включено до портфелю інвестпропозицій області, оформленого у вигляді Каталогу «Інвестиційні пропозиції Полтавщини».

З метою промоції інвестиційного та економічного потенціалу області у 2018 році розроблено та оновлено ряд презентаційних матеріалів, зокрема: двомовний Буклет «Poltava region», двомовний каталог «Кращі товаровиробники Полтавщини», двомовний Каталог продукції експортерів Полтавської області. Проведено інвентаризацію вільних земельних ділянок несільськогосподарського призначення та сформовано відповідний каталог, який містить інформацію для потенційних інвесторів про 91 ділянку.

Забезпечується супровід спеціалізованого сайту «Інвестиційний портал Полтавщини» <http://pobl-invest.gov.ua>, який окрім аналітичної інформації про галузі економіки та інвестиційні пріоритети області містить: актуальні пропозиції для реалізації інвестиційних проектів, презентаційні матеріали (буклети, відео-презентації економіки області), а також інтерактивну карту вільних земельних ділянок, які можуть бути запропоновані потенційному інвестору.

В жовтні 2018 року область стала майданчиком для обміну досвідом та кращими практиками в питанні залучення інвестицій в рамках форуму «Діалогова платформа #Полтавщина інвестиційна».

Відповідно до розпорядження голови облдержадміністрації на постійній основі функціонує Рада вітчизняних та іноземних інвесторів при Полтавській облдержадміністрації, яка забезпечує конструктивний діалог між органами виконавчої влади, представниками бізнесу та потенційними інвесторами.

Міжнародна діяльність облдержадміністрації здійснюється згідно із зовнішньополітичним курсом країни та спрямована на розвиток й розширення міжрегіонального співробітництва з провідними країнами світу.

В рамках обласної «Програми сприяння залученню інвестицій, розвитку економічного співробітництва та формування позитивного іміджу» забезпечено організацію візитів офіційних представників іноземних держав до Полтавської області, в т.ч. і ділових кіл.

Протягом 2018 року за участю керівництва облдержадміністрації проведено ділові зустрічі з іноземними делегаціями та представниками дипломатичних установ в Україні з країн: Бельгії, Австралії, Соціалістичної Республіки В'єтнам, Швеції, Держави Ізраїль, Аргентини.

В квітні 2018 року в області перебувала офіційна делегація Королівства Бельгія на чолі з Надзвичайним і Повноваженим послом Королівства Бельгія в Україні паном Люком Якобсом. У складі делегації область також відвідала місія із

співробітництва провінції Ено Королівства Бельгія на чолі з Жеральдом Моргатом – депутатом провінції Ено. Провінція Ено є регіоном-партнером Полтавської області з 2003 року. Одночасно із офіційною делегацією Королівства Бельгія за окремою програмою з областю знайомився Представник Асоціації свиноводів Провінції Ено Королівства Бельгія пан Гі Дюкен.

В травні Полтавщина приймала виїзне засідання Міжнародного Трейд-клубу в Україні. До складу делегації на чолі з Віце президентом МТК, радником з зовнішньоекономічних питань Посольства Угорщини в Україні Андрашом Кадаром ввійшли представники Посольств Швейцарії, Канади, Держави Ізраїль, Республіки Болгарія, Норвегії, Румунії, Литви, Іспанії в Україні та представники міжнародних інституцій Німеччини та Кореї.

Були проведені зустрічі з керівництвом області та вищих навчальних закладів області. Під час круглого столу в облдержадміністрації було представлено інвестиційний потенціал області, головні досягнення з розвитку провідних галузей економіки, успіхи в реалізації інвестиційних проектів. Перший заступник міського голови м. Горішні Плавні представив інвестиційний проект-пропозицію щодо вдосконалення системи поводження з ТПВ в місті, а керівники вищих навчальних закладів змогли представити потенціал своїх університетів на предмет розвитку міжнародного науково-освітнього співробітництва. Делегація відвідала потужності Агрофірми «Маяк», Історико-культурний заповідник «Більськ», ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод», ПрАТ «Кременчуцький колісний завод» та Кременчуцьку міську раду.

В Кременчуцькому відділенні Полтавської ТПП у форматі В2В дипломати зустрілися з представниками підприємств, які зацікавлені розширювати свої зовнішньоекономічні зв'язки та мали змогу розповісти обраному представнику іноземної країни про свої можливості та бажання виходу на нові ринки, зацікавленість участі в бізнес проектах та обмінятися контактами. Участь у заході взяли представники понад 35 підприємств Полтавської та сусідніх областей.

3. Бюджет, фінанси та облік

За 2018 рік до бюджетів усіх рівнів надійшло 36,2 млрд. грн податків і зборів, що на 1,2 млрд. грн (на 3,4%) більше, порівняно з 2017 роком.

До Державного бюджету мобілізовано 24,7 млрд. грн, що на 0,9 млрд. грн (на 3,7%) менше, порівняно з 2017 роком.

Надходження до місцевих бюджетів за доходами (без урахування трансфертів з Державного бюджету) зросли на 2,1 млрд. грн (на 22,8%) та склали 11,5 млрд. грн. До загального фонду місцевих бюджетів надійшло 10,5 млрд. грн, що на 2,3 млрд. грн (28,8%) більше, ніж за 2017 рік; до спеціального фонду надійшло 1,0 млрд. грн, що на 0,2 млрд. грн (16,2%) менше 2017 року.

Планові показники надходжень до місцевих бюджетів за доходами (без урахування трансфертів з Державного бюджету) перевиконано на 8,4%. Додатково отримано 0,9 млрд. грн.

Бюджет області за показниками спеціального фонду виконано в сумі 4,4 млрд. грн, або на 90,2% від уточненого розпису на рік.

Капітальні видатки місцевих бюджетів області освоєні в сумі 3039,7 млн. грн, що на 450,6 млн. грн (або 17,4%) більше, ніж у 2017 році.

На початок 2018 року вільні залишки коштів місцевих бюджетів становили 1367,9 млн. грн (на початок 2017 року вільний залишок складав 1584,7 млн. грн), протягом року розподілено 1280,0 млн. грн, або 93,6%.

Видатки загального фонду бюджету області за 2018 рік освоєні в сумі 18,7 млрд. грн, або на 96,8% від уточненого розпису з урахуванням змін.

На утримання соціально-культурної сфери спрямовано 85,8% коштів місцевих бюджетів – 15,7 млрд. грн: установ освіти – 5,4 млрд. грн, охорони здоров'я – 3,2 млрд. грн, установ соціального захисту – 6,3 млрд. грн, культури – 0,6 млрд. грн, фізичної культури і спорту – 0,2 млрд. грн.

В 2018 році в установах банків розміщено тимчасово вільних коштів місцевих бюджетів на вкладні (депозитні) рахунки в сумі 1275,4 млн. грн, які повністю повернуто в кінці року.

Прострочена кредиторська заборгованість місцевих бюджетів із виплати заробітної плати та за використанні енергоносії в області відсутня.

З Державного бюджету до місцевих бюджетів області за 2018 рік перераховано дотацій в сумі 631,6 млн. грн (100% від затвердженого показника) та 10261,2 млн. грн субвенцій, що на 106,1 млн. грн (1%) менше планового показника.

Станом на 01.01.2019 року залишок невідшкодованих сум ПДВ становить 103,0 млн. грн, що на 58,6% менше у порівнянні з 01.01.2018 року.

Зупинення операцій по рахунках державного бюджету облдержадміністрації, райдержадміністрацій, структурних підрозділів облдержадміністрації не проводилося.

До загального фонду бюджетів об'єднаних територіальних громад області (без урахування трансфертів із Державного бюджету) за 2018 рік надійшло 1512,6 млн. грн, що на 73,5 млн. грн (5,1%) більше за планові показники.

Серед основних проблем наповнення місцевих бюджетів залишається значна різниця у ставках місцевих податків, що встановлюються рішеннями місцевих рад.

З метою наповнення місцевих бюджетів області залучаються додаткові резерви по збільшенню надходжень податку на доходи фізичних осіб.

Одним із таких інструментів є робота по погашенню заборгованості з виплати заробітної плати. Так, за 2018 рік повністю погашено зарплатні борги на чотирьох економічно активних підприємствах на загальну суму 1,1 млн. грн та не допущено виникнення заборгованості із заробітної плати на комунальних підприємствах.

Перспективи погашення зарплатних боргів у 2018 році розглядалися на 12 засіданнях обласної робочої координаційної групи та 210 засіданнях районних (міських) тимчасових комісій з питань погашення заборгованості із заробітної плати, заслухано 105 звітів керівників підприємств-боржників та арбітражних керуючих. Налагоджена системна робота з органами Держпраці, юстиції, Національної поліції, Пенсійного фонду, Державної фіскальної служби, регіональним відділенням Національної служби посередництва і примирення в Полтавській області, профспілками.

Важливим резервом наповнення місцевих бюджетів є легалізація доходів громадян. Облдержадміністрацією створена робоча група з координації роботи з легалізації виплати заробітної плати та зайнятості населення за участі представників Головного управління ДФС у Полтавській області. Так, за результатами проведеної роз'яснювальної роботи, 660 підприємств підвищили

розмір виплати заробітної плати і додатково сплатили до бюджету 663,8 тис. грн ПДФО та 903,6 тис. грн єдиного внеску. Від 833 ФОП додатково надійшло 428,7 тис. грн податку та 531,4 тис. грн єдиного внеску.

Також резервом наповнення місцевих бюджетів є проведення компанії декларування доходів громадян, за результатами якої сума самостійно визначеного та сплаченого податкового зобов'язання по податку на доходи фізичних осіб склала 78,7 млн. грн.

Всього за 2018 рік порушення податкового та іншого законодавства під час виплати заробітної плати та інших доходів громадянам виявлені по 53 суб'єктах господарювання. За результатами проведених документальних перевірок додатково донараховано податку на доходи фізичних осіб у сумі 8,2 млн. грн.

Стан реалізації приватизації державного та комунального майна

На виконання вимог Закону України від 18.01.2018 року №2269-VIII «Про приватизацію державного і комунального майна» процес приватизації в області відбувався через електронну торгову систему ProZorro. Сума надходжень від приватизації державного майна за 2018 рік склала 1366,5 тис. грн.

На умовах оренди використовується 328,9 тис. м² державного майна, в тому числі бюджетним установам передано 72,2 тис. м² (або 22% площі).

Протягом 2018 року регіональним відділенням Фонду державного майна України по Полтавській області передано в оренду 13,5 тис. м² державного майна, у переліку потенційних об'єктів оренди обліковується ще 27,1 тис. м² вільних для оренди об'єктів.

Станом на 31.12.2018 року на території Полтавської області до державного бюджету забезпечено надходження 37,9 млн. грн орендних платежів, майже 6 млн. грн отримали балансоутримувачі державного майна за умовами 658 діючих договорів оренди.

За результатами роботи по приватизації та передачі в оренду державного майна регіональне відділення ФДМУ по Полтавській області посідає 7-8 місце серед регіонів України.

Перелік об'єктів спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Полтавської області, що підлягають приватизації, затверджено рішенням пленарного засідання дев'ятнадцятої сесії обласної ради сьомого скликання від 12 квітня 2018 року №696.

Між Управлінням майном Полтавської обласної ради та ТОВ «Держзакупівлі. Онлайн» в серпні 2018 року укладено договір щодо співпраці в напрямку забезпечення приватизації шляхом продажу на електронних аукціонах. Відповідно до зазначеного договору управління майном обласної ради зареєструвалося на електронному майданчику «Державніторги. Онлайн».

Рішенням пленарного засідання двадцять другої сесії обласної ради сьомого скликання від 19.10.2018 року №913 затверджено Положення про діяльність аукціонної комісії для продажу об'єктів малої приватизації, що належить до спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Полтавської області.

В даний час Управлінням майном Полтавської обласної ради проводиться робота щодо розробки Порядку подання та розгляду заяв про включення об'єктів спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Полтавської області до Переліку об'єктів, що підлягають приватизації.

4. Управління державною власністю, дерегуляція та підприємництво

За останніми статистичними даними кількість підприємств області становила 60654 одиниць, в тому числі 12 великих підприємств (0,02% від загальної кількості), 567 середніх (0,93%), 9609 малих підприємств (15,8%) та 50466 фізичних осіб-підприємців (83,2%). Порівнюючи зазначені показники з попереднім роком, маємо збільшення кількості середніх підприємств на 21 одиницю (або на 3,8%), малих підприємств – на 1181 одиницю (на 14,0%), а також збільшення кількості зайнятих працівників на середніх підприємствах на 4,0% та на малих – на 3,0%.

У розрахунку на 10 тис. осіб наявного населення кількість середніх підприємств становила 4 одиниці (у 2016 та 2015 – 4 одиниці), малих підприємств – 68 одиниць (у 2016 – 59 одиниць, у 2015 – 66 одиниць), в тому числі фізичних осіб-підприємців 355 одиниць.

Питома вага кількості зайнятих працівників в 2017 році у суб'єктах середнього підприємництва склала 37,0%, у малих підприємств – 16,7%, у фізичних осіб-підприємців – 28,8% від загальної кількості зайнятих працівників по регіону.

Частка обсягу реалізованої продукції суб'єктами середнього підприємництва (у загальних обсягах реалізованої продукції) становить 36,6%, малого бізнесу – 14,9%, фізичних осіб-підприємців – 7,4%. Загалом малим і середнім бізнесом реалізовано 58,9% продукції в загальнообласних обсягах (у 2017 році – 55,0%).

В регіоні сформована інфраструктура підтримки підприємництва, яка на сьогодні включає: 11 бізнес-центрів, 4 бізнес-інкубатора, 6 технопарків, 5 лізингових центрів, 13 фондів підтримки підприємництва, 35 інноваційних фондів, 62 інвестиційних компаній, 2708 громадських об'єднань підприємців.

В області успішно реалізується Комплексна програма розвитку малого та середнього підприємництва у Полтавській області на 2017-2020 роки (рішення дванадцятої сесії обласної ради сьомого скликання від 23.12.2016 року №314), в рамках якої проведено 12 семінарів, тренінгів для навчання підприємців, ВПО, ветеранів АТО та шкільної молоді з питань започаткування власної справи, бізнес-планування, застосування енергозберігаючих технологій та залучення фінансових ресурсів малого бізнесу.

Запроваджено фінансово-кредитну підтримку суб'єктів підприємницької діяльності на реалізацію бізнес-проектів за умови створення нових робочих місць. Надано фінансову підтримку на реалізацію 23 бізнес-проектів на загальну суму 964,5 тис. грн (у 2017 році підтримано 11 бізнес-проектів на суму 467,5 тис. грн).

В бізнес-центрах та бізнес-інкубаторах вищих начальних закладів області проведено 38 просвітницьких заходів на тему створення власного бізнесу, техніко-економічного обґрунтування бізнес-проекту, використання концепції маркетингу в малому бізнесі, дозвільної системи в Україні.

В рамках Програми проведено обласні конкурси «Кращий ЦНАП» та «Кращий адміністратор», а також конкурс «Кращі товари Полтавщини».

Переможці отримали відзнаки облдержадміністрації. Видано двомовний промоційний каталог «Кращі товари Полтавщини», який розміщено на офіційному веб-сайті облдержадміністрації, а також поширюється під час офіційних зустрічей керівництва області з представниками торгово-економічних місій та інших іміджевих заходів.

Для популяризації продукції виробників Полтавщини проведено святковий вікенд-ярмарок кращих товарів Полтавщини, в якому (на безкоштовній основі) взяли участь 40 місцевих виробників, майстрів народних художніх промислів та завітали близько 2000 відвідувачів.

Підтримано напрямок соціального підприємництва, зокрема проведено 2 майстер-класи з художнього розпису та освітній семінар-тренінг щодо особливостей діяльності соціального підприємства.

Загалом у 2018 році заходи Комплексної програми профінансовано на суму 1348 тис. грн (у 2017 році – 705,4 тис. грн).

Обсяг надходжень до бюджетів всіх рівнів від діяльності фізичних осіб-підприємців за 2018 рік зріс на 19,7 % і склав 1341,3 млн. грн.

Станом на 01.01.2019 року в господарському суді Полтавської області щодо 101 підприємства відкрита процедура банкрутства, з них:

- по 12 підприємствах здійснюється процедура розпорядження майном;
- по 3 підприємствах – процедура санації;
- по 84 підприємствах – ліквідаційна процедура;
- по 1 підприємству процедура не визначена;
- по 1 підприємству провадження по справі зупинено.

У 2018 році порушено проваджень у справах про банкрутство щодо 16 підприємств (15,8% від загальної кількості підприємств, які перебувають у стадіях банкрутства станом на 01.01.2019 року), припинено проваджень – по 23 підприємствах (22,8%).

Система надання адміністративних послуг

З метою забезпечення територіальної доступності адміністративних послуг в області створені та функціонують 25 районних, 6 міських (+2 територіальний підрозділ) Центрів надання адміністративних послуг та триває процес створення сучасних ЦНАП в об'єднаних територіальних громадах (на кінець 2018 року створено та функціонує 9 ЦНАП в ОТГ), що надають послуги районних державних адміністрацій, міських/селищних/сільських рад, територіальних органів ЦОВВ, визначених розпорядженням КМУ від 16.05.2014 року №523.

У рамках спрощення системи надання адміністративних послуг встановлено та підключено необхідне обладнання для оформлення, зняття біометричних даних та видачі паспорта у формі ID-картки та паспорта громадянина України для виїзду за кордон у ЦНАП міст Кременчука, Миргорода та Полтави.

Для забезпечення зручності суб'єктів звернення кожен ЦНАП області облаштований інформаційними стендами, де зазначається повна інформація про послуги, які можна отримати через центр та його діяльність. Забезпечено доступ до додаткових супутніх послуг: копіювання документів (в тому числі для пільгових верств населення); банківські послуги (встановлено платіжні термінали).

Для належної організації надання адміністративних послуг в області збільшено загальну штатну чисельність адміністраторів ЦНАП: із 169 осіб станом на 01.01.2018 року, до 191 особи – станом на 01.01.2019 року. Адміністратори в повному обсязі забезпечені комп'ютерною технікою та печатками.

За результатами діяльності у 2018 році ЦНАП області надано 597,8 тис. послуг (за 2017 рік – 433,5 тис.), а в середньому за місяць – 50,0 тис. послуг (за 2017 рік – 38,1 тис.). На 1000 мешканців у 2018 році припадало 597 послуг (у 2016 році – 433 послуги).

Сучасна децентралізаційна реформа системи адміністративних послуг все більше потребує розбудови існуючої мережі ЦНАП не лише для наближення послуг до пересічних громадян, а й для підвищення їх якості, поліпшення сервісу обслуговування.

Для покращення рівня доступності населення до послуг, особливо у сільській місцевості, існує необхідність у створенні нових ЦНАП, їх відділень, віддалених робочих місць.

Вирішенню цих та багатьох інших питань сприяє співробітництво з програмою «U-LEAD з Європою», яка є однією з найбільших програм міжнародної технічної допомоги для України з підтримки децентралізації. Завдяки підтримці Програми в Глобинській ОТГ збудовано сучасний, новітній ЦНАП, який діє з листопада 2017 року.

Програма «U-LEAD з Європою» надала ОТГ допомогу в інституційному створенні ЦНАП, оснащенні центру меблями та сучасною технікою зі спеціалізованим програмним забезпеченням. В рамках програми у 2018 році пройшли відбір для надання допомоги на модернізацію та створення ЦНАП: Білоцерківська ОТГ, Великобагачанська ОТГ, Гребінківська ОТГ, Новознам'янська ОТГ, Омельницька ОТГ, Пирятинська ОТГ, Петрівсько-Роменська ОТГ та місто Миргород.

В липні 2018 року відкрився оновлений головний офіс ЦНАП у місті Кременчуці, з вересня 2018 року в реконструйованому приміщенні формату «open space» запрацював ЦНАП у місті Миргороді.

За підтримки проекту німецького товариства міжнародного співробітництва GIZ «Реформа управління на сході України» в області реалізується проект по облаштуванню ЦНАП в Омельницькій об'єднаній територіальній громаді.

Завдяки отриманню нового автономного цифрового обладнання – мобільного офісу – адміністратори Пирятинського та Кременчуцького міських ЦНАП отримали можливість надавати необхідні послуги за місцем проживання під час виїзного прийому.

Піщанська ОТГ стала учасником пілотного проекту із створення сучасних центрів надання адміністративних послуг, у тому числі послуг соціального характеру, у форматі «Прозорий офіс», який реалізується Мінсоцполітики спільно із Світовим банком. Громада отримує субвенцію з державного бюджету на проведення робіт, пов'язаних зі створенням і забезпеченням функціонування ЦНАП.

За ініціативи голови облдержадміністрації у 2018 році в м. Полтаві поряд із будівлею облдержадміністрації розпочато будівництво сучасного ЦНАП площею 2,0 тис. м², яке здійснюватиметься за кошти державного фонду регіонального розвитку та обласного бюджету.

Для виявлення та поширення передового досвіду роботи ЦНАП Полтавської області та підвищення якості надання адмінпослуг в червні 2018 року проведено обласні конкурси «Кращий ЦНАП» та «Кращий адміністратор». Оцінка роботи шляхом анкетування проводилась за критеріями: доступність адміністративних послуг, наявність електронної черги, можливість отримати інформацію про послуги онлайн, кількість відмов, скарг, протермінованих документів та іншими критеріями.

Основними стримуючими факторами для ефективного виконання адміністраторами ЦНАП покладених повноважень є відсутність електронного документообігу між органами виконавчої влади, які є суб'єктами надання адміністративних послуг, та ЦНАП; недостатня матеріально-технічна база, відсутність комплексних інформаційних систем, потужних серверів та швидкісних каналів інтернет – зв'язку, переважно в сільській місцевості; недостатній рівень професійної підготовки, переважно в сільських (селищних) населених пунктах, а в окремих випадках – відсутність кадрів, що відповідають вимогам.

5. Промисловість, сільське господарство, будівництво та інвестиції, транспорт та зв'язок

Промисловість

Промисловий комплекс Полтавщини є основою стабільності та зростання економіки в регіоні. В 2018 році в області закріпилися позитивні тенденції економічного розвитку: за рахунок стабільного функціонування основних обсягоформуєчих галузей індекс промислової продукції склав 101,4%.

Суттєве зростання обсягів виробництва досягнуто в металургійній галузі – на 53,5%, машинобудуванні – на 15,5%, постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря – на 4,0%, у виробництві гумових і пластмасових виробів – на 1,2%, а також легкій промисловості – на 1,1%.

Деяко зменшились обсяги виробництва в харчовій промисловості – на 4,6%, деревообробній та поліграфічній діяльності – на 3,1%, добувній промисловості – на 0,4%.

Стійку позитивну динаміку промислового комплексу області забезпечили такі провідні підприємства промисловості:

- нафтогазові – СП «Полтавська газонафтова компанія», ТОВ «Українська бурова компанія», Представництво «Регал Петролеум Корпорейшн Лімітед», ТОВ «Нафтогазпромислова геологія»;

- гірничодобувні – ПрАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат» та ТОВ «Єривський гірничо-збагачувальний комбінат», які входять до швейцарської залізничної компанії Ferrexpo;

- машинобудівні – ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод», ПрАТ «Кременчуцький завод дорожніх машин», ПрАТ «Завод «Лтава», АТ «Хорольський механічний завод», ПрАТ «Кременчуцький завод технічного вуглецю», ТОВ «Інструментальний завод», ПП «Лубнимаш» та інші;

- харчові – ПрАТ «Полтавський олійноекстракційний завод Кернел-Груп», ПрАТ «Кременчуцька кондитерська фабрика «Рошен», ТОВ «Полтавський хлібопекарський комплекс» та інші.

Обсяг реалізованої промислової продукції за січень – листопад 2018 року зріс, порівняно з аналогічним минулорічним періодом, на 17,3% і склав майже 168,2 млрд. грн (7,4% загальнодержавного обсягу). За цим показником область посідає 5 місце серед областей України, а в розрахунку на одну особу населення – 2 місце.

В загальному обсязі реалізованої промислової продукції 47% (79,1 млрд. грн) припадає на переробну промисловість, в тому числі на нафтопереробну – 17,8%, харчову – 16,9%, машинобудування – 6,8%. На підприємства добувної промисловості та розроблення кар'єрів – 45,5% (76,4 млрд. грн).

Промисловий комплекс регіону забезпечує більше половини (50,5%) валової доданої вартості та надходжень до зведеного бюджету області (17 млрд. грн.). На промислових підприємствах працює 82796 осіб, середньомісячна заробітна плата яких становить 10360 грн.

За 2017 рік (останні статистичні дані) частка інноваційно-активних підприємств становить 10,4% до загального обсягу. В інноваційну діяльність направлено понад 68,2 млн. грн, в т.ч. на придбання машин, обладнання та програмного забезпечення – майже 31,6 млн. грн. Питома вага підприємств, що впроваджували інновації складає 8,9%. Загалом впроваджено 31 новітній технологічний процес, освоєно 86 найменувань інноваційних видів продукції, в тому числі 31 найменування нових видів техніки.

ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» налагоджено виготовлення малої комунальної техніки, а також техніки за спецпризначенням – лазне-пральний мобільний комплекс, землерийні машини.

ПрАТ «АвтоКрАЗ» розроблено новий бойовий автомобіль БМ-21УМ Берест, рефрижератор на базі шасі КрАЗ-5401Н2(4х2), нову українську самохідну артилерійську установку, створену на базі повнопривідного шасі КрАЗ-63221 (6х6) – «Богдана». Також завод освоїв виробництво техніки для сільського, дорожнього і комунального господарства, для ліквідації надзвичайних ситуацій.

В червні 2018 року підписано угоду про партнерство між ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» і компанією General Electric, а також укладено договір для виконання обсягу локалізації на 30 локомотивах ТЕ33АС. В 2018 році ПАТ «Крюківський вагонобудівний завод» отримав від компанії General Electric 20 локомотивів для подальшого складання, 15 з яких було укомплектовано та передано АТ «Укрзалізниця».

В червні 2018 року, в рамках Індустріального тижня України облдержадміністрацією проведено Регіональний Форум «#Полтавщина Індустріальна», під час якого представники бізнесу області обговорили досягнення, вплив на розвиток економіки області, основні проблемні питання та бар'єри на шляху їх діяльності. Участь у заході взяли понад 60 представників підприємств, 9 спікерів представляли три ключові для області галузі: машинобудування, нафтогазовий та агропромисловий комплекси.

Сільське господарство

За темпами виробництва валової продукції сільського господарства Полтавська область займає 1 місце серед регіонів України, за обсягом виробництва – 3 місце, в розрахунку на одну особу – 4 місце.

За 2018 рік індекс обсягу сільськогосподарського виробництва порівняно з 2017 роком склав 123,7%, у т.ч. у сільськогосподарських підприємствах – 130,7%, у господарствах населення – 111,8%.

Валова продукція (у постійних цінах 2010 року)

	2016 рік факт	2017 рік факт	2018 рік очікуване*
Усі категорії господарств			
Валова продукція - всього	17212,6	14316,6	17707,3
у відсотках до попереднього року	103,3	83,2	123,7
в т. ч. продукція рослинництва	13386,7	10621,8	14115,1

у відсотках до попереднього року	103,8	79,3	132,9
продукція тваринництва	3825,9	3694,8	3592,2
у відсотках до попереднього року	101,8	96,6	97,2

Завдяки розвинутій тваринницькій галузі Полтавська область стабільно посідає перші місця в Україні за кількістю поголів'я ВРХ і корів в сільськогосподарських підприємствах та по виробництву молока (14,4% валового надою в державі) в сільськогосподарських підприємствах.

Динаміка виробництва основних видів продукції тваринництва та кількості худоби за 2016-2018 роки наведена у таблиці.

Роки	Виробництво, тис. тонн			Кількість поголів'я, голів				
	м'яса (у живій масі)	молока	яєць	ВРХ	в т.ч. корів	свиней	овець та кіз	птиці
<i>В усіх категоріях господарств</i>								
2016	114,5	796,5	726,3	243,6	127,2	398,2	46,5	5005,4
2017	105,3	792,4	746,1	234,3	121,7	336,3	47,9	5376,3
2018	97,5	765,4	807,5	231,4	121,4	320,5	47,7	5601,2
у % до 2017	92,6	96,6	108,2	98,8	99,8	95,3	99,6	104,2
<i>Сільськогосподарські підприємства</i>								
2016	75,1	428,6	506,9	154,2	64,3	293,9	8,6	2206,1
2017	66,0	424,6	537,1	147,3	60,8	238,5	7,8	2583,0
2018	58,9	397,3	587,5	142,9	61,4	227,6	7,8	2643,1
у % до 2017	89,2	93,6	109,4	97,0	101,0	95,4	100,0	102,3
<i>Господарства населення</i>								
2016	39,4	367,9	219,4	89,7	62,7	104,7	37,9	2800,7
2017	39,3	367,8	209,0	87,0	60,9	97,8	40,1	2793,3
2018	38,6	368,1	220,0	88,5	60,0	92,9	39,9	2958,1
у % до 2017	98,2	100,1	105,3	101,7	98,5	95,0	99,5	105,9

Також Полтавщина займає лідируючі позиції в державі по виробництву сільськогосподарських культур. Всіма категоріями господарств вирощено майже 9% від загальнодержавного обсягу зернових культур, 11% – цукрових буряків, 9% – сої, 7% – соняшнику. Зібрано рекордний валовий збір зернових культур – 6,4 млн. т (1 місце в державі).

В області найбільші площі посіву та валового збору кукурудзи по Україні – 604,1 тис. га, намолочено майже 5,0 млн. т (на 2,1 млн. т більше 2017 року), середня урожайність – 82 ц/га (на 32,1 ц/га більше). Також область має найбільші

площі по посівах сої – 178,6 тис. га і 2 місце по її валовому збору: намолочено 411,2 тис. т (на 95,5 тис. т більше), середня урожайність – 23,0 ц/га (на 8,5 ц/га більше). Соняшнику зібрано на площі 326,0 тис. га, намолочено 937,4 тис. т (на 206,5 тис. т більше), середня урожайність 28,8 ц/га (на 6,4 ц/га більше). Цукрових буряків накопано 1,4 млн. т (4 місце в державі), середня урожайність – 428,4 ц/га (на 36,4 ц/га більше).

Напрацьовано унікальний багаторічний досвід ведення органічного землеробства. В регіоні діє Центр органічного землеробства «Полтава-органік» (засновники – Полтавська державна аграрна академія та ПП «Агроекологія» Шишацького району), метою якого є створення інноваційної системи виробництва, переробки та формування культури споживання екологічно безпечної продукції.

5 сільгоспідприємств області мають статус спеціальної сировинної зони, 23 суб'єкти здійснюють діяльність з виробництва органічної продукції (сировини). Підприємства пройшли сертифікацію згідно вимог Стандарту з органічного виробництва та переробки, що є еквівалентним Постановам Ради ЄС №834/2007 та №889/2008. Площа земель, зайнятих під органічним виробництвом, 20 тис. га (1,5% від загальної площі полтавських сільськогосподарських угідь).

Аграрний сектор представляють 2453 сільськогосподарських підприємства, в тому числі 1858 фермерських господарств та 189,9 тис. особистих селянських господарств. Найбільші – агрохолдинги ПАТ «Райз-Максимко» та «Кернел Групп», агропромхолдинг «Астарта-Київ», основна діяльність – вирощування цукрових буряків, зернових та олійних культур, виробництво цукру, молока та м'яса.

В області впроваджувалось 103 інвестиційні проекти загальною кошторисною вартістю 2,4 млн. грн. В результаті їх реалізації буде створено додатково понад 800 робочих місць. У 2018 році завершено впровадження 65 інвестиційних об'єктів вартістю 2,0 млрд. грн, створено 489 нових робочих місць.

За кількістю впровадження інвестиційних об'єктів в аграрному секторі Полтавщина займає 1 місце в рейтингу регіонів України.

У липні-серпні 2018 року агропромхолдинг «Астарта-Київ» на території області ввів в дію 3 елеватори загальною потужністю зберігання 230 тис. т зернових та олійних культур. Інвестиції у будівництво Яреськівського, Лутовинівського та Скороходівського елеваторів склали близько 32 млн. євро.

У вересні 2018 році в ПСП «Дружба» Семенівського району в рамках кластеру «Меди Межиріччя» запущено лінію з холодного віджиму та розливу соняшникової олії, на яку використано майже 11 млн. грн. власних коштів.

Будівництво

У січні-вересні 2018 року підприємствами та організаціями області за рахунок усіх джерел фінансування освоєно (використано) капітальних інвестицій у матеріальні активи будівельної галузі на суму 4932,4 млн. грн, що становить 44,1% до загального обсягу (на 25,4% більше ніж у відповідному періоді 2017 року та на 65,5% – 2016 року).

Із загального обсягу освоєно інвестицій у: житлові будівлі – 883,3 млн. грн (7,7% до загального обсягу), нежитлові будівлі – 1367,7 млн. грн (11,9%), інженерні споруди – 2681,4 млн. грн (23,4%).

Капітальні інвестиції за джерелами фінансування в січні-вересні 2018 року за кошти населення на будівництво житла склали 634,4 млн. грн, що становить 5,5% до

загального обсягу (на 0,3% менше ніж у відповідному періоді 2017 року та на 48,1% більше ніж у січні-вересні 2016 року).

За видами економічної діяльності освоєно (використано) капітальних інвестицій у будівництві на суму 953,3 млн. грн, що становить 8,3% до загального обсягу (на 23,3% більше ніж у відповідному періоді 2017 року та на 31,4% – ніж у січні-вересні 2016 року).

У 2018 році підприємствами області вироблено будівельної продукції на суму 6799,7 млн. грн. Індекс будівельної продукції у 2018 році становив 96,1%. Полтавська область займає 7 місце за відсотком у загальному обсязі виконаних робіт по Україні та 3 місце – за показником виробничої активності у розрахунку на 1 особу постійного населення.

Найвагомішу частку (75,9%) будівельних робіт виконано підприємствами, які займалися будівництвом інженерних споруд, решта – підприємствами, які займалися будівництвом будівель: 19,0% – нежитлових, 5,1% – житлових.

Нове будівництво, реконструкція та технічне переоснащення склали 64,7% від загального обсягу виробленої будівельної продукції, капітальний і поточний ремонт – 12,3% та 23,0% відповідно.

У січні–вересні 2018 року в області прийнято в експлуатацію 129,1 тис. м² загальної площі житла (нове будівництво), що становить 81,7% до січня–вересня 2017 року. У будинках із двома та більше квартирами прийнято в експлуатацію 55,2% загального обсягу житла, в одноквартирних будинках – 44,8%.

Зменшення обсягів введення житла пояснюється значним його зростанням в минулому році. Також слід зазначити, що за статистичними спостереженнями у 2017 році до переліку прийнятих в експлуатацію житлових будинків враховувались, крім нового будівництва, також об'єкти з реконструкції та добудови.

Станом на 01.01.2019 року в області функціонує 7924 ОСББ, що обслуговують 8834 будинки загальною площею 2255,1 тис. м² (20,1% від загальної площі житлового фонду), крім того функціонує 227 ЖБК, 269 будинкових комітетів, що відносяться до інших форм самоорганізації населення. Таким чином, в області функціонує 1288 об'єднань громадян, які обслуговують 1379 житлових будинків.

Для поглиблення демонополізації житлово-комунального господарства створено 11 управляючих компаній (обслуговують 1497 будинків загальною площею 3823,1 тис. м²), поряд з якими послуги надають ще 12 приватних структур (обслуговують 131 будинків загальною площею 296,3 м²).

Протягом року проводилась активна робота щодо встановлення лічильників обліку теплової енергії. За 2018 рік рівень оснащення житлових будинків підвищено з 75,1% до 80,3%. В м. Горішні Плавні та м. Миргород рівень оснащення – 100%.

Протягом 9 місяців 2018 року підприємствами та організаціями області за рахунок усіх джерел фінансування було освоєно 11465,3 млн. грн капітальних інвестицій, що на 8,3% більше від обсягу капітальних інвестицій за відповідний період 2017 року. Питома вага внеску області в загально державний обсяг капітальних інвестицій становить 3,4% (7 місце серед регіонів).

Обсяг капітальних інвестицій у розрахунку на одну особу населення по області склав 8117,1 грн.

Найвагомішу частку капітальних інвестицій (97,5% загального обсягу) освоєно у матеріальні активи, а саме в будівлі та споруди – 43,0%, машини, обладнання та інвентар – 37,5%, транспортні засоби – 12,1%.

Більшу частину капіталовкладень спрямовано на розвиток промислових підприємств (42,8% від їх загального обсягу) та підприємств сільського, лісового та рибного господарства (23,7%).

Головним джерелом фінансування капітальних інвестицій залишаються власні кошти підприємств та організацій, за рахунок яких освоєно 8592,5 млн. грн (75,0% загального обсягу).

За експертної та технічної підтримки українсько-канадського проекту «Партнерство для розвитку міст» (ПРОМІС) у 2018 році розроблено двомовний Інвестиційний паспорт Полтавської області, як універсальний інструмент представлення економічного потенціалу та відкритості до залучення інвестицій. Паспорт презентовано в жовтні 2018 року на форумі «Діалогова платформа #Полтавщина інвестиційна» та розміщено у вільному доступі на офіційних інтернет ресурсах облдержадміністрації (<http://www.adm-pl.gov.ua/page/investiciyna-diyalnist-0>).

Полтавщина має успішний досвід реалізованих соціальних та економічних інвестиційних проектів

Компанія Ferrexpo AG постійно інвестує кошти в три гірничо-збагачувальні комбінати із видобутку залізної руди та її переробки, які знаходяться на території Полтавської області: ПАТ «Полтавський гірничо-збагачувальний комбінат», ТОВ «Єристівський гірничо-збагачувальний комбінат» та ТОВ «Біланівський гірничо-збагачувальний комбінат». За 9 місяців 2018 року ПАТ «Полтавський ГЗК» вкладено капітальних інвестицій в розвиток діючого кар'єру на суму 1,9 млрд. грн, на розробку Єристівського родовища залізистих кварцитів ТОВ «Єристівський ГЗК» витрачено 24,4 млн. дол. США, на розробку Біланівського родовища ТОВ «Біланівський ГЗК» – 104,5 млн. грн.

З метою залучення інвестицій у виробництво альтернативних джерел енергії для будівництва сонячної електростанції, рішенням сесії Горішньоплавнівської міської ради надано в оренду 15 га землі ТОВ «Екотехнопарк СЕС-2018», що розташована в санітарно-захисній зоні. Орієнтовна вартість інвестицій 10 млн. дол. США.

У м. Кременчуці на філії ТОВ СП «Нібулон» готуються до ведення в експлуатацію додаткові потужності (три зерносклади ємністю 20 тис. т для зберігання зернових, зернобобових і олійних вантажів, автомобілерозвантажувач), що приєднанні до наявного технологічного комплексу. На сьогодні змонтовано конвеєр відвантаження на річковий та залізничний транспорт із модернізованим обладнанням, потужність якого збільшено з 250 до 500 т/год, завершено встановлення ланцюгових транспортерів датського виробництва (Cimbria Unigrain A/S), а також захисного шнека фірми Morillon (Франція) в зерноскладі на 16 тис. т.

У м. Лубни на відокремленому підрозділі «Лубенський верстатобудівний завод» АТ «Мотор Січ» в 2018 році освоєно випуск двох нових верстатів (внутрішньо-шліфувального універсального та фрезерно-консольного вертикального), введено в експлуатацію та модернізовано три види верстатів, що

надало можливість зменшити трудомісткість та підвищити економічну ефективність виробництва.

На ПП «Лубнимаш» завершено ремонтні роботи по відновленню приміщень колишньої механічної дільниці під цех №4 по виготовленню комплектуючих для металевих силосів вентильованих уніфікованих типу МСВУ загальною площею 2000 м² та встановлено нову виробничу лінію по виготовленню ребер жорсткості для цього обладнання.

ТОВ «Лубним'ясо» у 2017 році на власних потужностях відкрито ковбасний цех, здійснено реконструкцію виробничих приміщень для забезпечення роботи обвалювального цеху. Протягом 2018 року підприємством освоєно використання нової високоякісної брендової упаковки (з термочеком), реконструйовано та оснащено новітнім обладнанням забійний цех, побудовано нові складські приміщення та холодильні камери потужністю 200 т і корисною площею 629 м², розширено площі та переобладнано пункт відвантаження готової продукції, створено мережу регіональної дистрибуції. На 2019 рік заплановано створення нової власної торгової марки ТМ «Skott Smeat» та розширення мережі регіональної дистрибуції від районного до обласного значення.

У Машівському районі протягом 2018 року ТОВ «Дельта» реалізовується інвестиційний проект з будівництва цеху по виробництву комбікормів та преміксів потужністю 10 т за зміну, сума освоєних інвестицій складає 6,3 млн. грн (стан реалізації проекту 85%). Введення об'єкту заплановано у 2019 році.

У вересні 2017 року у рамках Першого Європейського Дня Ферми в Шишацькій об'єднаній територіальній громаді (Шишацький район) офіційно відкрито кормовий центр ТОВ «Агрофірми «ім. Довженка». Новозбудований об'єкт – найбільший комплекс в Європі з виробництва кормів. Він дозволяє виготовляти якісні кормосуміші для ВРХ, повністю контролюючи процес. У 2018 році його потужність склала понад 300 т кормів за день, що дало змогу нагодувати 10 тисяч голів великої рогатої худоби. Вартість проекту – 66 млн. грн.

У 2018 році в Полтавському районі реалізовувався Проект «Створення автоматизованої лінії фасування свіжих та сушено-в'ялених снєків з фруктів, овочів та ягід», який діє на підставі Угоди про надання гранту з фіксованою сумою за Програмою підтримки аграрного і сільського розвитку в Україні, що фінансується Агенством США з міжнародного розвитку (USAID) та реалізується компанією Кімонікс Інтернешнл Інк. Грантоотримувач – ТОВ «Полтава – Сад», що зареєстроване на території Полтавщини. Затверджений бюджет гранту – 3,9 млн. грн.

Загалом в області в агропромисловому виробництві впроваджувалось 103 інвестиційні проекти загальною кошторисною вартістю 2,4 млн. грн. В результаті їх реалізації буде створено додатково понад 800 робочих місць. У 2018 році завершено впровадження 65 інвестиційних об'єктів вартістю 2,0 млрд. грн, створено 489 нових робочих місць. За кількістю впровадження інвестиційних об'єктів в агропромисловому комплексі Полтавщина займає 1 місце в рейтингу регіонів України.

Такі інвестиційні інфраструктурні проекти сприяють зайнятості населення саме в сільській місцевості та підвищенню інвестиційної спроможності районів.

Європейський розвиток Полтавщини підтверджують і успішні інвестиційні проекти, реалізовані за підтримки Державного фонду Регіонального Розвитку. У

2018 році за фінансової підтримки ДФРР в області планувалося до реалізації 16 інвестиційних проектів, для фінансування яких з ДФРР виділено 109,3 млн. грн, з яких заявниками освоєно 107,3 млн. грн, або 98,2%.

6. Енергоефективність і енергозбереження

На виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 26.04.2017 року №732-р «Про затвердження Плану заходів із впровадження системи енергетичного менеджменту в бюджетних установах», розпорядженням голови облдержадміністрації від 12.09.2018 року №789 «Про обласну систему енергетичного менеджменту» запроваджено систему енергетичного менеджменту та щоденного моніторингу споживання енергоресурсів бюджетними закладами та установами обласного підпорядкування.

З метою реалізації державної політики у сфері підвищення енергоефективності та відповідно до Закону України 22.06.2017 року №2118-VIII «Про енергетичну ефективність будівель» в регіоні проведено більше 100 енергетичних обстежень будівель бюджетних установ з сертифікацією енергетичної ефективності.

Рішенням пленарного засідання двадцятої сесії сьомого скликання Полтавської обласної ради від 12 липня 2018 року №753 затверджено «Програму енергоефективності Полтавської області на 2018-2020 роки», до складу якої увійшли 85 об'єктів обласного підпорядкування, що потребують здійснення енергоефективних заходів на загальну суму 235,7 млн. грн. Середній розрахунковий термін окупності об'єкта – 3,7 роки.

Також, в області діє «Програма підтримки населення, об'єднань співвласників багатоквартирних будинків та житлово-будівельних кооперативів Полтавської області для виконання заходів з енергозбереження на 2015-2020 роки», затверджена рішенням тридцять першої сесії обласної ради шостого скликання від 02.10.2015 року. За 2018 рік відшкодовано 2,0 млн. грн по 2678 кредитним договорам для ОСББ, ЖБК та фізичних осіб, а саме: 0,7 млн. грн по 89 кредитним договорам для ОСББ та ЖБК та 1,3 млн. грн по 2589 кредитним договорам для фізичних осіб.

Станом на 01.01.2019 року в області на альтернативні види палива переведено 262 котельні бюджетної та комунальної сфери (в тому числі у 2018 році – 22 котельні), загальною потужністю 194,9 Гкал/год, що становить 17,9% до загальної кількості котелень. Обсяг виробленої ними теплової енергії збільшено на 1,5% т.у.п або на 1419,2 Гкал порівняно з 2017 роком і становить 95038,2 Гкал.

Одним з альтернативних видів відновлювальної енергії є електрична енергія, вироблена з енергії сонячного випромінювання об'єктами електроенергетики (генеруючими установками) та придбана ПАТ «Полтаваобленерго» за «зеленим тарифом». Загальний обсяг електричної енергії, відпущеної в електричну мережу (без врахування обсягів спожитих ПАТ «Полтаваобленерго» на власні потреби) впродовж 2018 року склав 1746,3 тис. кВт. год. Зазначена кількість електричної енергії вироблена у 172 приватних домогосподарствах області (74 господарства розташовані в містах Полтаві, Кременчуці, Миргороді, Лубнах, Гадячі, Горішніх Плавнях, Лохвиці та Глобино, 98 господарств – у 19 районах області). За

підсумками 2018 року обсяг виробленої ними електричної енергії становив 1996,871 тис. кВт. год, що в 5 разів більше ніж в 2017 році.

Одним з напрямків збільшення власного альтернативного виробництва електроенергії є підвищення використання гідроенергетичного потенціалу малих річок, який оцінюється в 140 млн. кВт. год на рік та в 6,8 мВт потужності. На території Полтавської області розташовано 6 малих ГЕС, які побудовані на річках Псел та Ворскла. Останніми роками їх було модернізовано, що дало змогу збільшити обсяги виробництва за 2018 рік на 18,6 тис. кВт. год електроенергії – до 12,3 млн. кВт. год.

В рамках Програми підтримки населення, об'єднань співвласників багатоквартирних будинків та житлово-будівельних кооперативів Полтавської області для виконання заходів з енергозбереження на 2015-2020 роки, в 2018 році проведено термомодернізацію 98 багатоквартирних будинків (ОСББ) на загальну суму 724,9 тис. грн (1,5% до загальної кількості будівель, які потребують термомодернізації або 12,4% до загальної кількості багатоквартирних будинків, в яких створено ОСББ, що потребують термомодернізації).

Відповідно до Закону України «Про комерційний облік» в області здійснюється моніторинг стану оснащення будівель вузлами комерційного обліку. Станом на 01.01.2019 року оснащеність багатоквартирних житлових будинків побудинковими приладами обліку теплової енергії становить 80,3% до загальної кількості багатоквартирних будинків, які підлягають оснащенню. В містах Горішні Плавні та Миргород рівень оснащення засобами обліку теплової енергії дорівнює 100%.

Кількість енергозберігаючих світлоточок у зовнішньому освітленні населених пунктів області (за останніми даними) становила 22,7 тис. шт., що складає 18,3% в загальній кількості світлоточок (2016 рік – 14,0 тис. шт. або 13,3%). Також в області діє 3,0 тис. шт. автоматизованих систем дистанційного управління зовнішнім освітленням (2016 рік – 2,8 тис. шт.).

На сьогоднішній день місцеві громади самостійно здійснюють модернізацію вуличного освітлення та, здебільшого, переходять на освітлення на сонячних батареях.

7. Соціальний захист та соціальні послуги, ринок праці та доходи населення

Такі аспекти регіональної соціальної політики, як сприяння зайнятості населення, зокрема демобілізованих військовослужбовців – учасників антитерористичної операції та внутрішньо переміщених осіб, створення нових робочих місць, збереження трудового потенціалу, тощо, перебувають на постійному контролі обласної, місцевих районних державних адміністрацій, виконавчих комітетів міських рад.

Завдання на розширення можливостей реалізації прав громадян на гідну працю реалізовувалось у відповідності до комплексу заходів Програми зайнятості населення Полтавської області на 2018-2020 роки (рішення двадцятої сесії обласної ради сьомого скликання від 12.07.2018 року №758), зокрема виконання програмних завдань по працевлаштуванню осіб склало 105,1%, по профнавчанню безробітних – 102,6%, по наданню ваучера для підвищення кваліфікації – 175% .

За 9 місяців 2018 року рівень зайнятості населення віком 15-70 років склав 55,1% (усього 580,9 тис. осіб). При цьому рівень зайнятості аналогічного періоду

2017 року становив 54,0% (575,2 тис. осіб), а відповідного періоду 2016 року – 53%.

Рівень безробіття у віці 15-70 років (за методологією МОП) до економічно активного населення за 9 місяців 2018 року склав – 11,1%, в аналогічних періодах 2017 та 2016 років рівень безробіття становив 11,8% та 12,8% відповідно.

Протягом 2018 року послугами служби зайнятості скористалося 63,3 тис. безробітних осіб, що на 8,4% (5,8 тис. осіб) менше ніж у 2017 році. При цьому у 2018 році зросла укомплектованість кадрів за потребами роботодавців – 46,2 тис. вакансій проти 45,0 тис. у 2017 році.

За сприяння обласної служби зайнятості у 2018 році отримала роботу найбільша за весь період діяльності служби чисельність осіб – 48,2 тис. (на 1,3 тис. осіб або 2,8% більше показника 2017 року та на 5,0 тис. осіб або 11,7% – показника 2016 року).

Протягом 2018 року рівень працевлаштування безробітних за сприяння державної служби зайнятості зріс на 3,3 в.п. та становив 37,0% (2017 рік – 33,7%, 2016 рік – 30,1%). За темпами зростання даного показника область є другою серед регіонів України.

Із загальної чисельності безробітних з числа молоді у віці до 35 років (21,8 тис. осіб) працевлаштовано 7,3 тис. осіб даної категорії. Рівень працевлаштування молоді у віці до 35 років у 2018 році склав 33,3% проти 29,1% за 2017 рік та 25,0% – за 2016 рік.

Протягом 2018 року потребу в отриманні послуг держави щодо сприяння працевлаштуванню мали 1,2 тис. військовослужбовців, які брали участь в антитерористичній операції (в 2017 році – 2,4 тис. осіб, 2016 році – 3,4 тис. осіб), працевлаштовано 290 учасників антитерористичної операції (в 2017 році – 583 особи, 2016 році – 548 осіб), професійним навчанням охоплено 66 осіб даної категорії (в 2017 році – 116 осіб, 2016 році – 118 осіб), до тимчасової зайнятості залучено 79 осіб (в 2017 році – 213 осіб, 2016 році – 395 осіб).

Також 616 внутрішньо переміщених осіб отримали послуги державної служби зайнятості (в 2017 році – 781 особа, 2016 році – 1,3 тис. осіб), працевлаштовано 211 внутрішньо переміщених осіб (в 2017 році – 251 особу, 2016 році – 291 особу), проходило профнавчання 23 особи (в 2017 році – 30 осіб, 2016 році – 38 осіб), до громадських робіт та інших робіт тимчасового характеру залучено 84 особи даної категорії (в 2017 році – 171 особу, 2016 році – 380 осіб).

За підтримки Світового банку протягом 2017-2018 років в області реалізовано пілотний проект Міністерства соціальної політики України «Рука допомоги» із залучення до роботи внутрішньо переміщених осіб та членів малозабезпечених сімей, які отримують державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям, заяви на участь в якому подали 1949 осіб (в тому числі 403 внутрішньо переміщені особи).

В результаті реалізації проекту працевлаштовано 633 особи, залучено до громадських робіт 496 учасників проекту. По 48 учасниках прийнято рішення щодо надання фінансової допомоги для організації підприємницької діяльності шляхом оплати витрат на закупівлю обладнання та матеріалів для організації підприємницької діяльності, передбачених бізнес-планом, фінансову допомогу надано 24 суб'єктам господарювання, якими створено 49 робочих місць для забезпечення роботою учасників пілотного проекту.

Завдяки комплексній реалізації активних заходів сприяння зайнятості населення станом на 01.01.2019 року чисельність перебуваючих на обліку безробітних зменшилась до найнижчого впродовж двадцяти років рівня – 20,3 тис. осіб (на 01.01.2018 року – 24,0 тис. осіб).

Завдяки комплексу заходів зі стимулювання роботодавців за 10 місяців 2018 року кількість створених робочих місць в 2 рази перевищила кількість ліквідованих, що сприяло зменшенню чисельності безробітних.

Період	Створено робочих місць	Ліквідовано робочих місць	Співвідношення між створеними та ліквідованими робочими місцями
2016 рік	10718	10869	99%
2017 рік	8922	7151	125%
10 місяців 2018 року	12478	5859	213%

Індекс реальної заробітної плати у січні-листопаді 2018 року до відповідного періоду 2017 року становив 115,8%, і це – 3 місце в рейтингу регіонів України. Номінальна середньомісячна заробітна плата за січень-листопад 2018 року до відповідного періоду 2017 року зросла на 1797 грн і становила 8232 грн, що є шостим показником серед областей України.

У 2018 році не допущено виникнення заборгованості із заробітної плати на підприємствах комунальної форми власності.

Не втрачає своєї актуальності питання підтримки населення під час оплати за спожиті житлово-комунальні послуги. Станом на 01.01.2019 року субсидії в області отримує 231,0 тис. сімей, що становить 40% від сімей, які мешкають в регіоні, в тому числі 10,3 тис. сімей користуються субсидією на придбання твердого палива та скрапленого газу. Середній розмір субсидії в опалювальний період складає 1571 грн.

У 2018 році Міністерством соціальної політики України не доводився орієнтовний цільовий показник відсотку охоплення населення програмою житлових субсидій.

У 2018 році профінансовано субсидії на оплату житлово-комунальних послуг на суму 3377,6 млн. грн; на придбання твердого палива та скрапленого газу – 29,9 млн. грн.

Відсоток сімей, яким відмовлено у призначенні субсидій становить 11,0%. Відсоток фактично наданих субсидій до кількості звернень громадян за призначенням субсидій становить 89,0%, заборгованість з виплати субсидій станом на 01.01.2019 року становить 328,5 млн. грн.

В області продовжена системна реалізація обласної Комплексної програми соціального захисту населення області, пріоритетними напрямками якої визначено забезпечення соціальної підтримки учасників АТО, членів їх сімей, інших пільгових категорій населення.

Станом на 01.01.2019 року на обліку в Єдиному державному автоматизованому реєстрі осіб, які мають право на пільги, перебуває 11999 учасників бойових дій з числа учасників АТО, 429 інвалідів війни з числа учасників АТО, 42 учасники війни та 156 сімей загиблих ветеранів війни з числа учасників АТО. У 2018 році на виконання Програми спрямовано 29,0 млн. грн, що

на 54% більше, ніж у 2017 році. Відповідно до потреб соціальна допомога надана 100%.

З метою розширення обласних пільг, на рівні області у 2018 році продовжено додаткові гарантії:

- виплату щомісячної стипендії на кожну дитину загиблого (померлого) учасника АТО у розмірі прожиткового мінімуму, отримують 89 дітей;

- санаторно-курортне оздоровлення членів сімей загиблих учасників АТО, загиблих воїнів-інтернаціоналістів, та осіб, які загинули, або померли внаслідок поранень, контузій чи інших ушкоджень здоров'я, одержаних під час участі у Революції Гідності;

- родинна реабілітація учасників АТО спільно з членами їх сімей. Протягом 2015-2018 років спрямовано 17 млн. грн, що дало можливість провести заходи з оздоровлення та реабілітації в місцевих санаторіях більш ніж 4 тис. демобілізованих учасників АТО спільно з членами їх сімей;

- виплату додаткової матеріальної допомоги на оздоровлення в санаторно-курортних закладах області, зокрема, учасникам АТО та постраждалим учасникам Революції Гідності у розмірі до 2 тис. грн.

- виплату разової грошової допомоги членам сімей загиблих (померлих) осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, а також брали участь в АТО у розмірі по 2,0 тис. грн. Виплата проведена 358 особам на суму 717,9 тис. грн.

З метою забезпечення житлом учасників бойових дій та членів їх сімей, в рамках реалізації обласної Комплексної програми соціального захисту і соціального забезпечення населення області на 2013-2020 роки, відповідними рішеннями обласної ради в 2018 році спрямована субвенція з обласного бюджету на виконання місцевих програм містам Полтаві, Кременчуку та Горішнім Плавням. Залучення фінансової допомоги з обласного та місцевих бюджетів у 2018 році дало змогу забезпечити житлом 144 родини учасників бойових дій в зоні АТО.

Прикладом забезпечення громадян області житлом на пільгових умовах є завершення будівництва: 180-квартирного житлового будинку в м. Полтаві, житло в якому отримали 120 учасників АТО, а також 76-квартирного житлового будинку в м. Кременчуці, де отримали житло 45 родин, в тому числі воїни АТО, молоді та багатодітні сім'ї, спортсмени міжнародного класу, внутрішньо переміщені особи.

Відсоток платників єдиного соціального внеску/або таких, за кого ЄСВ сплачують, до загальної кількості населення у віці 15-59 років склав 48,6% (кількість застрахованих осіб, які сплачують ЄСВ – 421,8 тис. осіб; розрахункова кількість населення у віці 15-59 років станом на 01.01.2018 року – 867,5 тис. осіб).

Пенсійним забезпеченням в регіоні охоплено 4386 тис. непрацездатних громадян. Середній розмір трудової пенсії склав 2466 грн, продовжують працювати і одержувати пенсійні виплати 84,5 тис. громадян, середній рівень пенсії яких становить 2482 грн. Загальна сума виплачених мешканцям регіону пенсій протягом 2018 року зросла на 2,6 млн. грн і склала 13,4 млрд. грн.

Забезпечується виплата пенсій близько 9 тис. вимушених переселенців з Донецької та Луганської областей.

За підсумками 2018 року Полтавська область виконала план власних надходжень на 108,5% (по Україні – 100,5%). Йдеться про надходження з платежів,

адміністрування яких здійснюють органи Пенсійного фонду області (страхові внески минулих років та платежі за доставку і виплату пільгових пенсій).

8. Наука, освіта, культура, охорона здоров'я, фізична культура і спорт, сім'я, жінки, молодь та неповнолітні

Протягом 2015-2017 років чисельність постійного населення у віці від 0 до 34 років щорічно скорочується, при чому населення у віці 14-34 роки в більшій мірі (на 2,5%). Зменшується і загальний коефіцієнт народжуваності на 1000 осіб наявного населення.

Динаміка показників чисельності населення по роках наведена у таблиці.

Показник	станом на 01.01.17	станом на 01.01.18	станом на 01.01.19
Чисельність постійного населення у віці 0-17 років, тис. осіб	234,6	234,1	*
Чисельність постійного населення у віці 14-34 роки, тис. осіб	372,5	361,4	*
Загальний коефіцієнт народжуваності (на 1000 осіб наявного населення), %	8,7	7,8	*
Загальний коефіцієнт смертності (на 1000 осіб наявного населення), %	17,1	16,5	*

*дані будуть у III декаді червня

Освіта. Пріоритетами в галузі є реалізація реформ та основних завдань державної політики щодо створення опорних шкіл в області, впровадження інклюзивного навчання в закладах освіти, формування нового освітнього простору, що дозволить перетворити освіту на чинник економічного зростання та назавжди змінить освітній ландшафт Полтавщини.

Кількість закладів загальної середньої освіти I-III ступенів з чисельністю до 100 учнів у 2018/2019 навчальному році становила 136 одиниць, у 2017/2018 навчальному році – 142 одиниці. Відсоток закладів загальної середньої освіти I-III ступенів з чисельністю до 100 учнів до загальної кількості – 95,8%.

В умовах процесу децентралізації постійно триває робота у напрямку створення опорних шкіл. Станом на 01.01.2019 року в області створено 46 опорних шкіл, які мають 41 філію. Цей показник становить 100% від запланованого.

У 2018/2019 навчальному році в області потребують підвезення 15634 учнів (4274 – в опорних школах). Для забезпечення стовідсоткового перевезення учнів до місця навчання і додому використовуються 326 шкільних автобусів з 344 існуючих (18 технічно несправних) та 47 транспортних одиниць сільських, селищних рад, орендованих транспортних засобів АТП, агрофірм, приватних перевізників тощо (в опорних школах задіяно 75 шкільних автобусів). Кількість шкільних автобусів (% від загальної потреби) – 82,7%.

У 2018 році придбано 11 шкільних автобусів (7 транспортних одиниць для підвезення до опорних шкіл), з яких:

- 8 на умовах співфінансування з державного та місцевого бюджетів;

- 3 за кошти субвенції на розвиток інфраструктури об'єднаних територіальних громад та місцеві кошти.

На виконання Регіонального плану розвитку професійно-технічної освіти Полтавської області на 2016-2018 роки, відповідних наказів Міністерства освіти і науки України, Стратегії створення нового освітнього простору професійної (професійно-технічної) освіти Полтавської області на 2017-2020 роки у 2018 році здійснювалися заходи щодо модернізації мережі закладів професійної (професійно-технічної) освіти. Завершується робота щодо модернізації 4 закладів професійної (професійно-технічної) освіти та створення на їх базі шляхом об'єднання 2 центрів – Державний заклад професійної (професійно-технічної) освіти «Центр професійної освіти імені І.Г. Боровенського м. Решетилівка» та Міжрегіональний центр професійної перепідготовки звільнених у запас військовослужбовців м. Хорол Полтавської області. Наразі для задоволення потреб економіки регіону у робітничих кадрах у Полтавській області функціонує 38 закладів професійної (професійно-технічної) освіти.

У 2018 навчальному році навчальними закладами підготовлено 3938 кваліфікованих робітників, з яких 3791 особа працевлаштована.

Кількість осіб, які навчалися у закладах професійної (професійно-технічної) освіти у розрахунку на 10 тис. населення складає 1,02 особи.

Інноваційною діяльністю у 2018 році займалися 6 закладів вищої освіти (у 2017 році – 6 закладів).

Згідно із Законом України «Про державну статистику», інформація про кількість підприємств, установ та організацій, які займалися інноваційною діяльністю та суб'єктів господарювання, які здійснювали наукові дослідження і розробки, є конфіденційною. Також з 2015 року скасовані державні статистичні спостереження щодо кількості докторів та кандидатів наук.

Кількість виконавців наукових досліджень і розробок в розрахунку на 1000 осіб зайнятого населення у 2017 році (останні дані)

Кількість організацій, які виконують наукові дослідження, розробки, одиниць	66*
Чисельність науковців, осіб	1181**
Чисельність докторів наук, осіб	94**
Чисельність кандидатів наук, осіб	436**

*відповідно до інформації Головного управління статистики у Полтавській області, кількість підприємств, установ та організацій Полтавської області (зазначених у Єдиному державному реєстрі підприємств та організацій України), перший реєстраційний вид економічної діяльності яких відноситься до розділу 72 «Наукові дослідження та розробки» національного класифікатора України «Класифікація видів економічної діяльності» (ДК 009:2010);

**відповідно до інформації Головного управління статистики у Полтавській області «Кількість працівників, задіяних у виконанні наукових досліджень і розробок, за категоріями персоналу».

В області продовжується реалізація окремих житлових програм, що сприяють забезпеченню громадян житлом, в тому числі й молодих спеціалістів. В 2018 році діяли «Обласна програма забезпечення молоді житлом на 2018 – 2022 роки» та цільова регіональна Програма «Власний дім».

У 2018 році в рамках реалізації цільової регіональної програми «Власний дім» надано 55 кредитів сільським забудовникам на суму 8,5 млн. грн (в тому числі з обласного бюджету – 4,7 млн. грн), за Обласною програмою забезпечення молоді житлом надано 34 кредити на загальну суму 18,3 млн. грн (в тому числі з обласного бюджету – 8,0 млн. грн).

Фізична культура і спорт

У 2018 році в області проведено 1494 спортивно-масових заходи, якими охоплено близько 179,3 тис. учасників.

Обсяг видатків обласного бюджету по галузі «Фізична культура і спорт» на 2018 рік становив 70,2 млн. грн, в тому числі загальний фонд – 45,4 млн. грн, спеціальний фонд – 24,8 млн. грн. За рахунок спеціального фонду проведено закупівлю та монтаж 44 спортивних майданчиків з тренажерним обладнанням та закуплено синтетичну траву та спеціальне обладнання для облаштування 20 спортивних ігрових майданчиків зі штучним покриттям 22x42 м.

Фізкультурно-оздоровчу та спортивну діяльність здійснюють 48 спортивних шкіл (45 ДЮСШ та 3 СДЮШОР) усіх типів та форм власності, з них:

- 19 ДЮСШ підпорядковані органам управління освітою (МОН);
- 22 – органам державного управління фізичної культури і спорту, з них, – 1 дитячо-юнацька реабілітаційно-спортивна школа інвалідів;
- 7 – фізкультурно-спортивному товариству «Колос».

Кількість дітей та підлітків, залучених до систематичних занять у дитячо-юнацьких спортивних школах – 17121 осіб, що становить 12,2% до загальної чисельності учнівської молоді у віці 6 – 18 років – 139784 тис. осіб.

Співвідношення кількості осіб, залучених до занять фізичною культурою та спортом, які хоча б раз брали участь у змаганнях до загальної кількості населення регіону становить 8,4%.

Стан забезпечення спортивними спорудами на 1 тис. населення – 3 споруди.

Стан забезпечення кадрами у сфері фізичної культури та спорту на 1 тис. населення становить 3 особи.

Витрати з місцевого бюджету на утримання 1 учня дитячо-юнацької спортивної школи – 7748 грн.

В рамках Обласної програми реалізації молодіжної політики, підтримки сім'ї, забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на 2015 – 2019 роки (затверджена рішенням другого засідання двадцять восьмої сесії обласної ради шостого скликання від 14.05.2015 року) проведено заходи у сфері сімейної політики та попередження насильства в сім'ї, забезпечення рівних прав і можливостей жінок та чоловіків, а також у напрямку протидії торгівлі людьми на суму 1993,2 тис. грн.

Станом на 01.01.2018 року в області встановлено 10 статусів особи, яка постраждала від торгівлі людьми.

В рамках Обласної цільової програми національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2017 – 2020 роки протягом 2018 року на обласному та місцевому рівнях проведено понад 200 заходів в тісній співпраці з громадськими об'єднаннями та їх спілками, до реалізації яких залучено понад 100 тис. осіб. На реалізацію заходів з обласного бюджету виділено 997,2 тис. грн.

Охорона здоров'я

Продовжується реформування медичної галузі відповідно до Концепції побудови нової національної системи охорони здоров'я України, в основу якої покладена Європейська політика «Здоров'я – 2020» та імплементація програми Президента України «Медична реформа для сільської місцевості».

З метою удосконалення надання вторинної медичної допомоги населенню в області сформовано 4 Госпітальні округи: Південний, Західний, Північний та Східний.

Кількість закладів охорони здоров'я у 2018 році залишилась незмінною порівняно з 2017 роком – 128 закладів. Надання первинної медико-санітарної допомоги забезпечують 36 юридично самостійних центрів первинної медико-санітарної допомоги (далі – ЦПМСД), в 2017 році – 35 ЦПМСД. Також зросла кількість амбулаторій сімейної медицини – з 332 у 2017 році до 344 – в 2018 році. Загалом в області забезпеченість амбулаторіями на 10 тис. населення становить: в сільській місцевості 4,0 (норма 3,3), в містах – 1,0 (норма 1,0).

В області працює 597 лікарів загальної практики – сімейної медицини. Станом на 01.01.2019 року показник охоплення населення наданням медичної допомоги за принципом сімейного лікаря становить 97,8% проти 94,1% у 2017 році. Показник укомплектованості лікарями загальної практики склав 87,0%. Декларації з лікарями сімейної медицини уклали 995,8 тис. шт. громадян (70,8% населення), і це – 3 місце по Україні.

Враховуючи нові тенденції децентралізаційної реформи, Департаментом охорони здоров'я до керівників об'єднаних територіальних громад доведена відповідна нормативно-правова база, що регулює діяльність закладів охорони здоров'я на їх територіях, розроблені паспорти ОТГ з охорони здоров'я, в яких враховані наявні медичні установи.

Окремі показники галузі охорони здоров'я

Показники	2017	2018
Кількість закладів охорони здоров'я	128	128
Забезпеченість ліжками на 10 тис. населення	77,6	77,0
Смертність дітей у віці до 1 року на 1000 живонароджених	4,1	4,8
Перинатальна смертність	7,3	
Материнська смертність, %	8,9	0
Забезпеченість амбулаторіями міського населення	1,0 (норма 1,0)	1,0 (норма 1,0)
Забезпеченість амбулаторіями сільського населення	4,0 (норма 3,3)	4,0 (норма 3,3)
Фінансування на душу населення, тис. грн	2027,8	2273,8

Захворюваність на соціально-небезпечні хвороби на 100 тис. населення

Показники	2017	2018
	вперше	вперше
На туберкульоз	52,8	49,1
На онкохвороби	376,2	375,8
На СНІД	14,1	10,1

На ВІЛ-інфекцію	26,4	29,1
-----------------	------	------

Виконання заходів обласної програми протидії захворюванню на туберкульоз, її оптимізація та злагоджена робота ЛПЗ дали можливість контролювати основні показники, які характеризують епідситуацію з цього захворювання в області: за 2018 рік захворюваність на туберкульоз зменшилась та становила 49,1 на 100 тис. населення, і це – найкращий показник по Україні.

Розширено надання антиретровірусної терапії ВІЛ-інфікованим і хворим на СНІД; забезпечено 100% тестування вагітних на ВІЛ; організовано та забезпечено проведення ранньої діагностики ВІЛ-інфекції у дітей, народжених ВІЛ-інфікованими матерями; забезпечено 100% охоплення ВІЛ-інфікованих матерів та їх новонароджених дітей профілактичним лікуванням антиретровірусними препаратами. Завдяки цим заходам в області з'явилися перші ознаки уповільнення епідемічного процесу за 2017-2018 роки.

Завдяки здійсненим організаційним заходам щодо забезпечення оздоровчої кампанії у 2018 році організованими формами відпочинку та оздоровлення охоплено 77,1 тис. дітей, що складає 55,2% від загальної кількості дітей віком від 7 до 17 років, та на 2,2 тис. дітей більше, ніж у 2017 році. Із загальної кількості 70% дітей (53,4 тис. дітей) охоплено оздоровленням та відпочинком за умови фінансування з обласного та місцевих бюджетів.

Протягом літньої оздоровчої кампанії 2018 року діяло 796 закладів оздоровлення та відпочинку різних типів та форм власності. У закладах освіти працювали 708 закладів з денним перебуванням, 53 табори праці та відпочинку та 9 наметових містечок.

Для організації та проведення літньої оздоровчої кампанії залучено кошти з різних джерел фінансування в розмірі 139,6 млн. грн, що на 27,1 млн. грн більше ніж у 2017 році. Механізмом здешевлення вартості путівок для дітей, у частині батьківської оплати, влітку скористалися 9148 дітей, що на 1459 (19%) більше порівняно з 2017 роком.

Соціальний захист дітей

Станом на 31.12.2018 року на обліку служб у справах дітей області перебувала 2731 дитина, з них 2122 – діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування (на 31.12.2017 року – 2789 та 2164 дітей відповідно).

В області спостерігається позитивна динаміка показника охоплення дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, сімейними формами виховання (під опікою, піклуванням, у прийомних сім'ях, будинках сімейного типу), який на 31.12.2018 року становив 94,6% (на 31.12.2017 року – 94%).

Станом на 31.12.2018 року в сімейних формах виховання виховувалося 2008 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, в тому числі протягом 2018 року до сімейних форм виховання влаштовано 313 дітей, усиновлено 65 дітей, встановлено опіку та піклування над 197 дітьми.

Протягом 2018 року створено 6 прийомних сімей та 6 дитячих будинків сімейного типу, з них – 1 дитячий будинок сімейного типу, для якого у 2018 році було придбано житло за рахунок субвенції з державного бюджету та влаштовано 5 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. До цих та раніше створених сімей влаштовано 51 дитину.

Станом на 31.12.2018 року у 41 дитячому будинку сімейного типу та 138 прийомних сім'ях виховувалося 498 дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа. Більше половини дітей (59%) у прийомних сім'ях та дитячих будинках сімейного типу виховуються разом з братами та сестрами (294 дитини з 126 родинних груп).

Загальна кількість дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, з початку 2018 року зменшилась 1,9% (з 2164 до 2122).

Культура

В 2018 році на території області функціонувало 792 бібліотеки, 848 клубних закладів, 39 музеїв, 44 школи естетичного виховання, 2 вищих навчальних заклади, 2 театри, філармонія, Полтавський симфонічний оркестр.

Витрати з районного бюджету та бюджетів територіальних громад на 1 мешканця склали 447,4 грн.

Фонди бібліотек поповнилися на 1076,7 тис. примірників, що у 2,6 рази перевищує показник 2017 року (419,3 тис. примірників).

У бібліотеках області нараховується 961 комп'ютер, підключення до мережі Інтернет складає 88,5%, до зони Wi-Fi підключено 38 бібліотек.

Кількість випускників шкіл естетичного виховання у 2017-2018 навчальному році становила 998 учнів.

В області нараховується 2078 об'єктів культурної спадщини. У минулому році виявлено 19 нових об'єктів, розглянуто облікової документації на 42 об'єкти, 8 об'єктів Міністерством культури України внесені до Державного реєстру нерухомих пам'яток. Паспортизовано 38 земських шкіл.

У 2018 році за рахунок різних джерел фінансування проведені ремонтні роботи у 217 закладах культури на загальну суму 108,5 млн. грн. Завершено ремонтні роботи у 193 закладах культури, із них здійснено реконструкцій, капітальних ремонтів у 85 закладах культури; вибіркового, поточних – у 108 закладах. Перехідні ремонтні роботи тривають на 24 об'єктах культури.

Завершується реконструкція сільського будинку культури у с. Гоголеве Шишацького району під Гоголівський культурний Центр. Здійснюються ремонтні роботи (реставрація) приміщення Полтавської обласної філармонії; капітальний ремонт котельні Полтавського краєзнавчого музею ім. В. Кричевського; виготовлена проектно-кошторисна документація та виділені кошти на реставрацію покрівлі будівлі Полтавського академічного обласного українського музично-драматичного театру імені М.В. Гоголя.

Завершується виготовлення проектно-кошторисної документації на реконструкцію нежитлового приміщення в с. Більськ (Котелевський район) під музей історико-культурного заповідника «Більськ» з адміністративними приміщеннями та благоустроєм території.

Віднайдено 3 дерев'яні церкви у селах Березова Рудка, Комендантівка Пирятинського району та колишню садибу Закревських, де раніше діяла Березоворудська місцева школа. Першочерговими завданнями на 2019 рік є виготовлення облікової документації на усі зазначені об'єкти та порушення клопотання щодо можливої передачі цих об'єктів до спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Полтавської області.

За 2018 рік проведено більше 100 обласних культурно-мистецьких свят, фестивалів народної творчості, оглядів-конкурсів, виставок народних умільців.

Знаковими подіями стали: міжнародний поетичний фестиваль «Meridian Poltava» за участю представників вищої поетичної ліги зі Швеції, Німеччини та України, а також членів Нобелівського комітету з літератури; міжнародний фестиваль патріотичного документального кіно «КіноДок» за участю відомих кінематографістів, кінорежисерів України; міжнародний фольклорний фестиваль «Калинове літо на Дніпрі» у місті Горішні Плавні; відбірковий етап Всеукраїнського конкурсу дитячої творчості «Яскраві діти України» в рамках Міжнародного фестивалю «SanremoJunior-Україна»; ІХ Міжрегіональний ярмарок бібліотечних інновацій «Бібліокре@тив-2018» на базі Полтавської обласної бібліотеки для дітей ім. П. Мирного; фестиваль молодих сучасних театрів в рамках соціально-культурного проекту «Малі міста – великі враження» у місті Гадяч; етнофестиваль «Гелон фест» на території Більського городища Котелевського району та інші заходи.

Діє археологічний туристичний маршрут «Від Скифії – до Руси» (Опішня-Більськ-Полтава), де бажаючі мають можливість ознайомитися з археологічними пам'ятками, знахідками в музейних закладах.

9. Використання землі, природних ресурсів, охорона довкілля

Обсяг цільових коштів обласного та місцевих фондів охорони навколишнього природного середовища Полтавської області у 2018 році склав 130,2 млн. грн. Видатки місцевих бюджетів на екологічні заходи на одного мешканця області у 2018 році склали 93 грн (у 2017 році – 49 грн).

Фактично на впровадження природоохоронних заходів освоєно 20,9 млн. грн, що на 42,9% або 15,7 млн. грн менше ніж у 2017 році. В розрахунку на 1 мешканця кошти, освоєні на природоохоронні заходи, складають 15 грн (15% від запланованих) проти 26 грн у 2017 році.

Частка надходжень екологічного податку у доходах місцевих бюджетів на 1 мешканця становить 75,2 грн.

Станом на 01.01.2018 року в цілому по області площа проінвентаризованих земель несільськогосподарського призначення в межах населених пунктів складає 31,8 тис. га. (85,3% від загальної площі), за межами населених пунктів – 226,4 тис. га (79,0 %).

За 2018 рік надходження до місцевого бюджету земельного податку та орендної плати зросли на 7,0% і склали 1271,0 млн. грн (2017 рік – 1001,0 млн. грн).

Рентної плати за користування надрами у 2018 році надійшло 836,7 млн. грн, що у 8,2 рази більше, ніж у 2017 році.

За даними річного звіту форма №1-ТПВ за 2017 рік (згідно з останніми даними) 77% населення області охоплено послугами з вивезення твердих побутових відходів; річне накопичення твердих побутових відходів складає понад 1767 тис. м³, або 0,001 тис. м³ на 1 мешканця; вилучення ресурсоцінних компонентів – 1,6% від обсягів утворення (згідно з наказом Мінбуду України від 19.09.06 року №308 «Про затвердження форми звітності №1-ТПВ та інструкції щодо заповнення форми звітності №1-ТПВ «Звіт про поводження з твердими побутовими відходами», інформація за 2018 рік буде в лютому 2019 року).

Роздільний збір твердих побутових відходів запроваджений в 23 населених пунктах Полтавської області.

Станом на 01.01.2019 року розроблено та затверджено паспорти на 129 місць видалення відходів. Протягом 2018 року затверджено 10 паспортів місць видалення відходів: Солоницькій сільській раді (с. Солониця Козельщинського району), ТОВ «Мало-Кохнівський кар'єр» (с. Мала Кохнівка Кременчуцького району та с. Старий хутір Глобинської міської ради), Глобинській міській раді, Попівській, Великобудичанській, Вельбівській, Лютенській, Рашівській, Сарівській сільських радах Гадяцького району, ТОВ «Біланівський ГЗК» (м. Горішні Плавні).

Станом на 01.10.2018 року в області наявні 4 полігони твердих побутових відходів, які відповідають державним будівельним нормам: в м. Кременчуці (паспорт в наявності, наповненість 60%), смт. Котельві (паспорт в наявності, наповненість 46%) та Шишаки (введений в експлуатацію в жовтні 2018 року, паспорт в стадії затвердження), с. Зачепилівці Новосанжарського району (паспорт в наявності, наповненість 55%).

Під час проведення на території Полтавської області щорічної всеукраїнської акції «За чисте довкілля» в 2018 році було ліквідовано 1703 стихійних звалищ (в 2017 році – 847 стихійних звалищ).

Частка населення, яка забезпечена послугами централізованого водопостачання в містах складає 83,1%, в селищах – 63,7%, в селах – 33,8%; послугами централізованого водовідведення охоплено: в містах – 66,3%, в селищах – 16,4%, в селах – 6,8% населення.

За даними Полтавського регіонального управління водних ресурсів протягом 2017 року (за останніми даними) у поверхневій воді об'єкти скинуто очисними спорудами 46 підприємств області 70,6 млн. м³ стічних вод, що на 2,1 млн. м³, або на 3,0% більше ніж у 2016 році (44 підприємствами – 68,5 млн. м³).

Частка забруднених зворотних вод (без очистки та недостатньо очищених) у загальному обсязі скиду у 2017 році складає 2,2% або 1,568 млн. м³, що на 1,279 млн. м³, або на 45% менше ніж у 2016 році (інформація за 2018 рік буде в березні 2019 року). Усі ці скиди приходяться на очисні споруди житлово-комунального господарства.

Станом на 01.01.2019 року природно-заповідний фонд Полтавської області налічує 388 територій та об'єктів (у 2017 році – 377) загальною площею 142,5 тис. га, що складає майже 5% від загальної площі області. З них 30 – мають статус загальнодержавного значення: 2 національні природні парки, 20 заказників, 1 ботанічна пам'ятка природи, 1 ботанічний сад, 2 дендрологічних парки, 4 парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва.

Кількість територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення становить 358, з яких: 5 – регіональні ландшафтні парки, 157 – заказники, 134 – пам'ятки природи, 48 заповідних урочищ, 1 дендрологічний парк та 13 парків-пам'яток садово-паркового мистецтва.

Рішенням третього пленарного засідання вісімнадцятої сесії Полтавської обласної ради сьомого скликання від 16.02.2018 року №647 природні території оголошені ландшафтним заказником місцевого значення «Піщанка» площею 26,0 га у Карлівському районі, комплексною пам'яткою природи місцевого значення «Кургани» площею 0,82 га у Зіньківському районі, скасовано статус ботанічної пам'ятки природи місцевого значення «Дуб черешчатий» площею 0,01 га у с. Максимівка Гадяцького району відповідно до погодження Мінприроди

України від 26.05.2017 року №5/4.1-8/4216-17 (у зв'язку з аварійним станом, дерево загрожувало падінням на житловий будинок).

10. Оборонна робота та мобілізаційна підготовка

Із запланованих у 2018 році 1224 осіб в області контракти про проходження військової служби уклали 1055 осіб, що складає 86% від планових показників. На базі районних (міських) військових комісаріатів функціонувало 28 стаціонарних філіалів комплектування військовослужбовцями за контрактом.

Протягом 2018 року, в рамках Комплексної програми щодо забезпечення законності, правопорядку, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян та оборонної роботи на 2016-2020 роки (затверджена рішенням ІХ сесії обласної ради VII скликання від 26.07.2016 року №164) військовим частинам, органам військового управління та Збройним Силам України в межах області було виділено допомогу на загальну суму понад 8,5 млн. грн. Окрім фінансової допомоги, для військовослужбовців проводилися заходи духовно – культурного спрямування.

Протягом 2018 року у друкованих засобах масової інформації розміщувалися матеріали інформаційно-роз'яснювального та пропагандистського характеру щодо підвищення престижності військової служби. Також зазначені питання висвітлювала низка Інтернет-видань: «Новини Полтавщини», «Коло», «Полтавщина», «Трибуна», «Репортер», «Полтава 365» та інші.

У більшості друкованих засобів масової інформації Полтавської області засновано постійні рубрики «Захисник України», «Захистимо Батьківщину!», «Захист Вітчизни», «Герої серед нас», «Солдатська правда», «Все для фронту, все для Перемоги!», «Служу народу України!».

Загалом протягом 2018 року висвітлено понад 1200 статей на військову та патріотичну тематику.

Чергові призови громадян на строкову військову службу були проведені у квітні – травні та жовтні – листопаді 2018 року. Планові завдання з призову громадян на строкову військову службу забезпечені на 100%.

Зокрема, навесні призвано 575 осіб, в тому числі до Збройних Сил України – 355 осіб, Національної гвардії України – 140 осіб, Державної прикордонної служби – 40 осіб, Державної спеціальної служби транспорту – 40 осіб.

Восени призвано 686 осіб, в тому числі: до Збройних Сил України – 376 осіб, Національної гвардії України – 220 осіб, Державної прикордонної служби – 55 осіб, Державної спеціальної служби транспорту – 35 осіб.

III. СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНА СИТУАЦІЯ

1. Забезпечення законності, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян

Впродовж 2018 року облдержадміністрацією, у межах визначених чинним законодавством повноважень, забезпечувалося здійснення заходів щодо охорони громадської безпеки, протидії злочинності, захисту прав і свобод громадян. Налагоджений взаємозв'язок органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування району з силовими структурами щодо охорони громадського порядку під час проведення масових заходів на території районів.

Протягом 2018 року за участі керівництва обласної державної адміністрації та її структурних підрозділів проводились засідання Координаційної групи АТЦ

при УСБУ в Полтавській області. Проведені командно-штабні і тактико-спеціальні навчання, за результатами яких визначено причини та умови, що сприяють поширенню тероризму; розглянуто існуючі методи боротьби та розроблено нові; покращено шляхи та способи захисту прав і свобод людини, захисту суспільства та держави від терористичних дій; підвищено рівень інформованості суспільства про небезпеку та масштаби тероризму, а також у рамках тривалих навчань відпрацьовано взаємодію всіх підрозділів у боротьбі з тероризмом.

За 2018 рік зареєстровано 21060 кримінальних правопорушень (2017 рік – 22312), у тому числі 6478 – тяжких та особливо тяжких (2017 рік – 7127). Із загальної кількості кримінальних проявів, зареєстрованих у звітному періоді, розкрито 8383 злочини (2017 рік – 9486), з яких 2501 – тяжких та особливо тяжких (2017 рік – 2638).

У сфері економіки зареєстровано 418 кримінальних правопорушень (2017 рік – 323), з них: у сфері службової діяльності – 380 (2017 рік – 300), у сфері господарської діяльності – 38 (2017 рік – 23).

За розпочатими кримінальними провадженнями:

- у сфері службової діяльності 89 особам (2017 рік – 60) оголошено про підозру, до суду з обвинувальним актом направлено 96 кримінальних проваджень (2017 рік – 235) з урахуванням розпочатих у попередні періоди;

- у сфері господарської діяльності 13 особам (2017 рік – 9) оголошено про підозру, до суду з обвинувальним актом направлено 17 кримінальних проваджень (2017 рік – 7).

Протягом 2018 року правоохоронними органами області викрито 62 факти надання та отримання неправомірної вигоди (2017 рік – 32). Оголошено про підозру 34 особам (2017 рік – 24) у вчиненні 28 кримінальних правопорушень (2017 рік – 20), до суду з обвинувальним актом направлено 36 кримінальних проваджень (2017 рік – 30).

З метою захисту прав і свобод громадян, забезпечення законності і правопорядку в області діє Комплексна програма щодо забезпечення законності, правопорядку, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян та оборонної роботи на 2016-2020 роки (далі Програма), яка затверджена рішенням дев'ятої сесії обласної ради сьомого скликання від 26.07.2016 року №164. За 2018 рік заходи Програми профінансовані на суму 2300 тис. грн.

Також в області діє 23 районні Програми, на фінансування яких у 2018 році виділено 2876,6 тис. грн.

За даними Прокуратури Полтавської області упродовж 2018 року слідчими органами області до суду скеровано 56 (2017 рік – 63) обвинувальних актів про корупційні злочини, розкрито 63 корупційні правопорушення, у тому числі 16 тяжких (2017 рік – 48). Корупційні злочини виявлено у сферах ПЕК – 1 (2017 рік – 4), АПК – 3 (2017 рік – 8), освіти – 6 (2017 рік – 8), бюджетної системи – 5 (2017 рік – 24), земельних відносин – 2 (2017 рік – 12).

За вчинення корупційних злочинів до кримінальної відповідальності притягнуто 58 (2017 рік – 69) осіб, у тому числі 6 (2017 рік – 4) державних службовців, 2 (2017 рік – 3) посадові особи місцевого самоврядування, 2 посадові особи райдержадміністрації, 1 посадову особу обласної державної адміністрації, 6 поліцейських, 1 податківця, 1 митника, 31 посадову особу, яка надає публічні послуги та інших.

Засуджено 24 (2017 рік – 39) корупціонери, у тому числі 3 (2017 рік – 2) до реального позбавлення волі, 19 (2017 рік – 30) до штрафу. До адміністративної відповідальності за вчинення правопорушень, пов'язаних з корупцією притягнуто 177 (2017 рік – 95) осіб, на яких накладено стягнення у вигляді штрафу на загальну суму 163 тис. грн, в тому числі 19 державних службовців, 3 депутати обласної ради, 105 депутатів місцевих рад, 5 посадових осіб місцевого самоврядування, 7 посадовців райдержадміністрації, 10 посадових осіб інших органів державної влади, 6 поліцейських, 23 посадові особи юридичних осіб публічного права та інших.

До дисциплінарної відповідальності за порушення Закону України «Про запобігання корупції» притягнуто 27 осіб (2017 рік – 84).

Впродовж 2018 року Управлінням служби безпеки України в Полтавській області в ході здійснення комплексу організаційних та оперативно-розшукових заходів здобуто ряд кінцевих результатів в оперативно-службовій діяльності з протидії корупції. За цим напрямом розпочато 41 кримінальне провадження (за ч.3 ст.368 КК України – 32, за ч.2 ст.368 КК України – 1, за ч.3 ст.369 КК України – 2, за ч.3 ст.369 – 2 КК України – 2, за ч.1 ст.364 КК України – 2, за ч.2 ст.364 КК України – 2).

У рамках 15 кримінальних проваджень повідомлено про підозру у вчиненні злочинів 18 особам, у т. ч. держслужбовцям категорії «Б», посадовій особі органів місцевого самоврядування 4 категорії, працівникам Національної поліції, іншим.

На підставі відповідних інформувань звільнено 7 працівників Національної поліції області, судами винесено 9 вироків, якими 11 осіб визнано винними у вчиненні злочинів. Крім цього, на виконання Закону України «Про запобігання корупції», на підставі матеріалів УСБУ, за складеними іншими уповноваженими органами протоколами про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією, ухвалено 6 судових рішень про притягнення 6-ти осіб до адміністративної відповідальності стосовно 4 депутатів районних рад, 1 держслужбовця категорії «Б», 1 співробітника підрозділу цивільного захисту.

За даними Головного управління Національної поліції в Полтавській області за 2018 рік складено 347 адміністративних протоколів за порушення вимог антикорупційного законодавства (2017 рік – 229), які скеровано до суду.

Усього судами притягнуто до відповідальності за адміністративні корупційні правопорушення – 177 осіб (2017 рік – 95), з них: 105 депутатів сільських, селищних, міських, районних рад, 23 особи, що надають публічні послуги, 19 державних службовців, 17 службових осіб судової гілки влади, 5 посадових осіб місцевого самоврядування, 3 депутатів обласної ради та інших.

Відповідно до Плану організації в області контролю за здійсненням органами місцевого самоврядування делегованих повноважень органів виконавчої влади на 2018 рік, проведено 3 комплексні перевірки виконавчих комітетів міських рад (Гадяцька, Горішньоплавнівська, Миргородська) та 8 перевірок райдержадміністрацій (Великобагачанська, Гребінківська, Лохвицька, Пирятинська, Шишацька, Полтавська, Хорольська, Чорнухинська) щодо виконання делегованих повноважень органів виконавчої влади. За результатами складено довідки перевірок, які передано міськвиконкомам і райдержадміністраціям для відповідного реагування та усунення недоліків

Звернення громадян

Робота із зверненнями громадян в області проводиться відповідно до Закону України від 02.10.1996 року №393/96-ВР «Про звернення громадян», Указу Президента України від 07.02.2008 року №109/2008 «Про першочергові заходи щодо забезпечення реалізації та гарантування конституційного права на звернення до органів державної влади та органів місцевого самоврядування».

Протягом 2018 року керівництвом облдержадміністрації проведено 59 особистих прийомів, під час яких надійшло 123 звернення (у 2017 – 85) та 17 виїзних прийомів (у 2017 – 20), під час яких надійшло 47 звернень (у 2017 – 60). Усього за результатами проведених особистих прийомів звернулись 170 жителів області (у 2017 – 145).

За участю керівництва облдержадміністрації проведено 21 прес-конференцію в ОКІА «Новини Полтавщини» та 6 засідань «круглих столів» з актуальних питань ідеології державотворення.

За 2017 рік до обласної державної адміністрації надійшло 3088 звернень (у 2017 році – 3432). Заявниками було порушено 3231 питання, з них щодо: соціального захисту – 1624 (52,6%), комунального господарства – 389 (12,6%), транспорту та зв'язку – 164 (5,3%), аграрної політики і земельних відносин – 154 (4,9%), охорони здоров'я – 149 (4,8%), житлової політики – 124 (4,0%), діяльності місцевих органів виконавчої влади – 73 (2,4%), екології та природних ресурсів – 64 (2,1%).

У порівнянні з 2017 роком спостерігається зменшення на 479 (на 15,5%) кількості питань, порушених громадянами у своїх зверненнях.

Кількість звернень громадян, надісланих до органів влади вищого рівня, у порівнянні з 2017 роком, зменшилася на 430 (або 37,9%) і становила 1172 (у 2017 – 1602).

У громадській приймальні з надання безоплатної первинної правової допомоги при облдержадміністрації надано юридичну консультацію 916 (у 2017 – 725) особам.

Цивільний захист населення і територій.

Враховуючи складну суспільно-політичну ситуацію в державі, основні зусилля обласної та районних державних адміністрацій спрямовані на забезпечення захисту населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій шляхом запобігання таким подіям, оперативного реагування та ліквідацію їх наслідків, надання допомоги постраждалим. На реалізацію цих заходів спрямована обласна регіональна Програма захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій та запобігання їх виникненню на 2017-2020 роки (затверджена рішенням тринадцятої сесії обласної ради сьомого скликання від 31.01.2017 року №348).

Впродовж 2018 року на території Полтавської області зареєстровано 4 надзвичайні ситуації (2017 рік – 5) та 3559 надзвичайних подій (2017 рік – 3454). Внаслідок надзвичайних ситуацій загинуло 322 особи (+23,4%), з них 13 дітей, постраждало 1372 особи (+2,8%), прямі збитки склали 74,1 млн. грн.

Під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій врятовано 213 осіб, з них 18 дітей, матеріальних цінностей на загальну суму 325,9 млн. грн.

Загальнообласний показник кількості надзвичайних ситуацій (подій) на 10 тис. населення складає 25,3.

Протягом 2018 року проведено перевірки готовності всіх 1391 захисних споруд цивільного захисту до застосування. В ході перевірок встановлено, що 114 споруд – готові до застосування (8,2%); 700 – обмежено готові (50,4%); 577 – не готові (41,4).

З початку проведення технічної інвентаризації захисних споруд, як об'єктів нерухомого майна, в області проінвентаризовано 842 захисні споруди, що становить 61% загальної кількості, в тому числі за 2018 рік – 71 захисну споруду.

Протягом 2018 року пройшли функціональне навчання 1567 осіб керівного складу і фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією та здійсненням заходів з питань цивільного захисту, з них 679 осіб – за державним замовленням та 888 осіб – на договірних умовах, що становить 130 % від запланованого.

Державний реєстр виборців

Станом на 31.12.2018 року кількість виборців в області становила 1147557 осіб (на 01.01.2018 року – 1161386 осіб). Облдержадміністрацією забезпечується щомісячне оновлення реєстру виборців. Останнє оновлення проведено з 2 по 4 січня 2019 року.

Звернення на урядову «гарячу лінію»

За підсумками 2018 року до Полтавської облдержадміністрації було надіслано на розгляд 15918 звернень громадян на урядову телефонну «гарячу лінію», що на 13% більше ніж за 2017 рік (13807 звернень).

Усі звернення були розглянуті у терміни, визначені ст.20 закону України від 02.10.1996 року №393/96-ВР «Про звернення громадян». Розгляд звернень, надсилання їх виконавцям та переадресація за належністю здійснювалися у терміни, визначені ст.7 зазначеного закону, що підтверджено аналітично-статистичною довідкою Державної установи «Урядовий контактний центр».

Також було отримано 594 повторних звернення громадян (4% від загальної кількості), що на 3% більше, ніж у 2017 році (574 звернення).

З вересня 2012 року в області утворено і функціонує Обласний контактний центр – комунальна бюджетна установа «Обласний контактний центр» Полтавської обласної ради. Гаряча лінія контактного центру 0-800-502-230 діє з січня 2013 року. З березня 2014 року і по теперішній час гаряча лінія функціонує цілодобово і є безкоштовною для усіх, хто телефонує з мобільних чи стаціонарних телефонів в межах України. За підсумками 2018 року на «гарячу лінію» контактного центру надійшло 5915 звернень громадян переважно консультативного характеру, що на 8% більше, ніж у 2017 році (5426 звернення).

При Центрі допомоги учасникам АТО відкрито анонімну телефонну лінію емоційної підтримки (тел. 0800-504-564) для потреб жителів області (у разі виникнення складних життєвих обставин, у тому числі пов'язаних з насильством у родині, погіршенням емоційного стану, депресії, суїцидального настрою тощо), у тому числі учасників АТО та членів їх родин, на яку надійшло 49 анонімних телефонних дзвінків.

Усі звернення, що надходять до контактного центру, містяться в електронній формі у програмі «VoIPTimeCallCentre». Звернення приймаються за допомогою гарячої телефонної лінії 0-800-502-230, анонімної лінії емоційної підтримки 0-800-504-564, електронної пошти Call-centre@adm-pl.gov.ua та через веб-сайт <http://pl-oblasniy-kontaktiy-centr.blogspot.com>. За 2018 рік розглянуто 654 звернення, направлені громадянами електронною поштою та через веб-сайт.

За результатами розгляду усіх звернень, позитивно вирішено майже кожне третє. Близько 60% звернень були розглянуті у термін, що не перевищував 15 днів. За результатами контролю та проведеним зворотним зв'язком заявники підтвердили факт вирішення порушених ними питань та висловили 687 подяк.

Забезпечення доступу до публічної інформації

На виконання закону України «Про доступ до публічної інформації» облдержадміністрацією в установленому порядку організовано доступ до публічної інформації, належний розгляд, опрацювання, облік запитів на інформацію. Зокрема, створено стенд «Доступ до публічної інформації», на офіційному веб-сайті облдержадміністрації систематично оновлюється тематична рубрика «Публічна інформація».

За 2018 рік кількість запитів та наданих відповідей до доступу до публічної інформації склала 333 (2017 рік – 320).

На недотримання Закону України «Про доступ до публічної інформації» у 2018 році скарги не надходили.

2. Об'єднання громадян, їх участь у суспільному житті регіону, взаємодія з ними місцевих органів виконавчої влади щодо забезпечення належної суспільно-політичної ситуації в регіоні

Стабільність суспільно-політичної ситуації в регіоні забезпечується шляхом налагодження співпраці органів виконавчої влади і місцевого самоврядування з громадськістю, інформаційним супроводом діяльності влади, а також своєчасністю виплат державних допомог, пільг, субсидій, пенсій, соціальних компенсацій ризиків населенню, виділення земельних ділянок для ведення сільського господарства та під забудову для учасників АТО тощо.

На території Полтавської області зареєстровано 2853 громадських об'єднань, 125 відокремлених підрозділів громадських об'єднань, 832 місцеві осередки всеукраїнських та міжнародних громадських об'єднань, 14 організацій роботодавців, 1 об'єднання організацій роботодавців, 11 осередків всеукраїнських творчих спілок, 45 професійних спілок, 3 об'єднання профспілок, 2577 організаційних ланок профспілок, 7193 структурних утворень політичних партій, 5296 первинних осередків політичних партій.

Чисельність обласних організацій політичних партій, налічує близько 230 тис. членів (17% дорослого населення області).

Найбільш впливовими та активними є: територіальна організація ПП «Блок Петра Порошенка «Солідарність» (чисельність 10 тис. осіб), ВО «Батьківщина» (17 тис. осіб), ВО «Свобода» (7 тис. осіб). Активно проводять роботу представники регіональної організації Радикальної партії Олега Ляшка (1 тис. осіб), ПП «Опозиційний блок» в Полтавській області (2 тис. осіб), ПП «Українське Об'єднання Патріотів – УКРОП» (1 тис. осіб), помітна робота щодо розбудови обласної організації політичної партії «Розумна сила». Решта партій малочисельні, мають незначну соціальну базу та є деідеологізованими і фінансово залежними політичними додатками більш потужних у фінансовому та організаційному плані політичних партій.

Серед громадських організацій і фондів найбільш впливовими та активними є обласні організації ветеранів Афганістану (О. Расько), ветеранів війни та праці (В. Тесля), «Союз Чорнобиль України» (В. Шкурпела) та ряд інших. Легалізовано

13 обласних козацьких громадських організацій, які здебільшого налаштовані на співпрацю з владою. Діють 49 організаційних ланок Всеукраїнських профспілок, 14 обласних самостійних профспілок.

В області діє понад 100 незареєстрованих громадських об'єднань, окремих волонтерів та волонтерських груп, які надають системну допомогу військовим ЗСУ, Національній гвардії, а також батальйону патрульної служби поліції особливого призначення «Полтавщина», полку патрульної служби поліції особливого призначення «Азов».

При облдержадміністрації, всіх райдержадміністраціях, а також при 4-х міськвиконкомах (крім м. Полтави та м. Кременчук) діють громадські ради. Протягом 2018 року на засіданнях Громадської ради при облдержадміністрації (голова – В. Голуб) та на засіданнях постійних комісій розглянуто близько 80 актуальних питань життєзабезпечення області.

З метою забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики при облдержадміністрації створено і діє 73 консультативно-дорадчих органи, до складу яких включено 313 представників інститутів громадянського суспільства та незалежних експертів. У 2018 році проведено 98 засідань цих органів.

За організаційно-методичного сприяння Департаменту інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю облдержадміністрації проведено 338 консультацій з громадськістю.

За ініціативи Секретаріату Кабінету Міністрів України організовано проведення 15-ти експертних зустрічей представників центральних органів виконавчої влади з представниками регіонального експертного середовища.

Протягом 2018 року тривало виконання Комплексної програми комунікацій влади з громадськістю та розвитку інформаційної сфери в Полтавській області на 2016-2020 роки, в рамках якої освоєно 6,9 млн. грн.

У 2018 році в регіоні суттєво зменшились протестні настрої серед громадськості: відбулося 37 масових акцій за участю 2,1 тис. учасників (у 2017 році – 84 акції за участю 5,6 тис. учасників).

З ініціативи ГС «Координаційна рада громадських ветеранських організацій силових структур області» відбулося 7 акцій з вимогами перерахунку пенсій пенсіонерам силових відомств (750 учасників); з ініціативи ПП Рух нових сил М. Саакашвілі відбулося 8 акцій з вимогами дотримання законності у діяльності правоохоронних органів (600 учасників); з ініціативи ВО «Батьківщина» окремі місцеві партійні осередки провели 9 мирних зібрань громадян з вимогою скасування постанови Кабінету Міністрів України щодо підвищення тарифів на газ для населення на 23,5% (300 учасників); з ініціативи ГО «АвтоЄвроСила» власники автомобілів на єврономерах провели 9 акцій з вимогами до Президента України накладати вето на закони щодо розмитнення автомобілів та щодо цін на пальне (300 учасників) та інші.

Більшість акцій були нечисельними, проходили без порушень громадського порядку та суттєво не впливали на суспільно-політичну та соціально-економічну ситуацію в регіоні.

3. Стан національних відносин

За Всеукраїнським переписом населення 2001 року (останні дані) кількість наявного населення в області складала 1630,1 тис. осіб. Поряд з українцями, які

станом на 05.12.2001 року склали 1481,1 тис. осіб (91,4%), проживали представники більше 100 національностей (149 тис. осіб – 8,6%). Їх чисельність у порівнянні з 1989 роком скоротилась на 32,9%, в основному за рахунок скорочення російського етносу на 34,6%. Найбільш чисельними неукраїнськими етносами є: росіяни – 117,1 тис. осіб (7,2%); білоруси – 6,3 тис. осіб (0,4%); вірмени – 2,6 тис. осіб (0,2%); молдавани – 2,5 тис. осіб (0,2%); євреї – 1,8 тис. осіб (0,1%), інші національності – 9,8 тис. осіб (0,5%).

Значну роль в питанні відродження та збереження своєї етнічної та мовної самобутності, національних традицій, звичаїв, культури, релігії відіграють громадські об'єднання національних меншин. В області зареєстровано 43 недержавні утворення за національною ознакою. Найбільше з них єврейських – 11, по 5 німецьких, вірменських, російських та ромських, 3 – польських.

Найбільшою активністю з них вирізняються Полтавський благодійний єврейський центр «Хесед Нефеш», вірменська громадська організація «Урарту», громадська організація «Полтавське територіальне грузинське братство «Георгія», Полтавський обласний місцевий осередок Всеукраїнської громадської організації «Діаспора чеченського народу», громадська організація «Миргородські рома», «Полтавське товариство німців «Відергебурт», болгарська громадська організація «Кан Кубрат» та інші.

У закладах культури і мистецтв області продовжується робота з проведення освітніх, мистецьких заходів з популяризації мов, культури та традицій національностей, які проживають на території області, що сприяє дружнім взаємовідносинам, здійсненню спільних творчих проектів з культурно-освітніми національними товариствами.

4. Релігійна ситуація

У Полтавській області релігійна ситуація залишається стабільною і прогнозованою, проявів релігійного екстремізму й фанатизму не зафіксовано. Стосунки між органами державної влади, церквами та релігійними організаціями є толерантними, врівноваженими. Відкритих міжконфесійних протистоянь не спостерігається.

Станом на 01.01.2019 року на Полтавщині зареєстровано 1179 релігійних організацій, з них – 1153 релігійні громади, 11 управлінь, 3 духовні навчальні заклади, 7 монастирів, 1 братство та 4 місії.

Найчисельнішими і найвпливовішими релігійними організаціями залишаються православні – 746 (з них 495 – УПЦ МП, 211 – УПЦ КП, 23 – УАПЦ, 17 – інші) або 63,3% від загальної кількості.

В області діють 385 релігійних громад протестантських конфесій (найбільше з них громад належить до ЄХБ – 83, ХВЄП – 70, АСД – 48, харизмати – 68).

30 релігійних організацій створені за національною ознакою, з них 13 громад є мусульманськими, 12 громад сповідують іудаїзм.

Для задоволення сакральних потреб релігійні організації мають 893 культових будівлі та молитовні приміщення. Це 301 культова споруда у власності та користуванні (31 пам'ятка архітектури), 592 молитовних приміщення, включаючи орендовані. Релігійні громади, які не мають власних культових споруд, орендують приміщення державних установ, організацій та приватних осіб або проводять зібрання у приватних помешканнях віруючих.

5. Інформаційна діяльність

5.1. Інформування населення про діяльність органів влади

В інформаційному просторі області помітний вплив на формування громадської думки здійснюють філія ПАТ НСТУ «Полтавська регіональна дирекція «Лтава», Студія «Місто», ПП «Приватна телекомпанія «Візит» (м. Кременчук), ТРК «Інформаційно-рекламне телебачення - Полтава», ТК «Інформ Бюро», міська телестудія «Миргород», ОКІА «Новини Полтавщини», ІВ «Полтавщина», газети «Зоря Полтавщини», «Село полтавське», «Полтавський вісник», «Кременчуцький телеграф» та інші. Зареєстровано 15 друкованих видань парторганізацій та 2 газети громадських організацій, що виходять нерегулярно, в залежності від фінансових надходжень та потреб, тому помітного впливу на формування громадської думки не мають.

У соціальних мережах місцеві органи влади представлені наступним чином:

Полтавська облдержадміністрація –

<https://www.facebook.com/poltavaoda/?fref=ts>

Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю –

<https://www.facebook.com/vnupolit/?fref=ts>

Департамент економічного розвитку, торгівлі та залучення інвестицій

облдержадміністрації – <https://www.facebook.com/poltavaodague/?fref=ts>

Департамент агропромислового розвитку –

<https://www.facebook.com/apkpoltava/>

Управління у справах сім'ї, молоді та спорту –

https://www.facebook.com/groups/1333080503409193/?ref=group_browse_new

Департамент охорони здоров'я – <https://www.facebook.com/dozpoltava/>

Департамент освіти і науки – <https://www.facebook.com/poltavadon/>

Департамент будівництва, містобудування і архітектури та ЖКГ –

https://www.facebook.com/poltava.dep.bud/?ref=br_rs

Великобагачанська РДА – <http://vbagachka.adm-pl.gov.ua/>

Гадяцька РДА – <http://gadyach.adm-pl.gov.ua/>

Глобинська РДА – <http://globyne.adm-pl.gov.ua/>

Гребінківська РДА – <http://grebinka.adm-pl.gov.ua/>

Диканська РДА – <http://dykanka.adm-pl.gov.ua/>

Зіньківська РДА – <http://zinkiv.adm-pl.gov.ua/>

Карлівська РДА – <http://karlivka.adm-pl.gov.ua/>

Кобеляцька РДА – <http://kobelyaki.adm-pl.gov.ua/>

Козельщинська РДА – <http://kozelchina.adm-pl.gov.ua/>

Котелевська РДА – <http://kotelva.adm-pl.gov.ua/>

Кременчуцька РДА – <http://kremenchuk.adm-pl.gov.ua/>

Лохвицька РДА – <http://lohvica.adm-pl.gov.ua/>

Лубенська РДА – <http://lubny.adm-pl.gov.ua/>

Машівська РДА – <http://mashivka.adm-pl.gov.ua/>

Миргородська РДА – <http://myrgorod.adm-pl.gov.ua/>

Новосанжарська РДА – <http://nsanjary.adm-pl.gov.ua/>

Оржицька РДА – <http://orjyca.adm-pl.gov.ua/>

Пирятинська РДА – <http://pyryatyn.adm-pl.gov.ua/>

Полтавська РДА – <http://poltava.adm-pl.gov.ua/>

Решетилівська РДА – <http://reshetylivka.adm-pl.gov.ua/>

Семенівська РДА – <http://semenivka.adm-pl.gov.ua/>

Хорольська РДА – <http://horol.adm-pl.gov.ua/>

Чорнухинська РДА – <http://chornuhy.adm-pl.gov.ua/>

Чутівська РДА – <http://chutovo.adm-pl.gov.ua/>

Шишацька РДА – http://shyshaky.adm-pl.gov.ua

Частота оновлення інформації – щодня.

Основні питання, що висвітлювалися: децентралізація, впровадження урядових реформ, військова служба за контрактом, житлово-комунальні субсидії, ЗСУ, антикорупційна діяльність та інші.

На офіційному веб-порталі облдержадміністрації у 2018 році оприлюднено понад 1000 інформаційних матеріалів. У засобах масової інформації забезпечено анонсування 400 заходів облдержадміністрації та оприлюднено 63 нормативно-правових акти.

Забезпечено участь керівництва облдержадміністрації у 40 телепрограмах ПАТ «НСТУ» Полтавська регіональна дирекція «Лтава», ТОВ «Телерадіокомпанія «Інформаційно-рекламне телебачення – Полтава», ТОВ Студія «Місто». Забезпечено організацію 21 прес-конференції за участю керівництва облдержадміністрації та керівництва структурних підрозділів облдержадміністрації за тематикою: впровадження реформи децентралізації, економічний розвиток області, соціальна підтримка населення, результати виборів в ОТГ, екологічний аспект питання твердих побутових відходів, реформування системи охорони здоров'я та старт Урядової програми «Доступні ліки», національно-патріотичне виховання та військово-фізична підготовка в ЗОШ області та інше.

Для висвітлення заходів на території області у 2018 році забезпечено організацію понад 40 виїзних прес-турів. Забезпечено інформаційний супровід офіційних візитів і робочих поїздок до регіону Прем'єр-міністра України, Міністра соціальної політики України, заступника Міністра аграрної політики України, в.о. Міністра охорони здоров'я України, заступника Міністра охорони здоров'я України, радника Міністра юстиції України, Міністра освіти і науки України, Міністра регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ.

Облдержадміністрація спільно з представником Національної ради з питань телебачення і радіомовлення України в Полтавській області Л.М. Миронович сприяє, в межах компетенції, впровадженню наземного цифрового телебачення, зокрема здійснює інформаційний супровід процесу переходу на цифрове телебачення.

Із 200 освоєних у регіоні частот дві третини становить телебачення. Завдяки діяльності провайдерів програмної послуги глядачі мають змогу дивитись адаптовані іноземні програми.

Наразі телемовлення здійснює 12 ефірних та кабельних телерадіокомпаній, 7 приватних та 3 комунальні телеорганізації ефірного та кабельного мовлення.

Мовлення в цифровій мережі МХ-5 здійснюють телекомпанії: філія ПАТ «НСТУ» Полтавської регіональної дирекції «Лтава», ТОВ «Телерадіокомпанія «Інформаційно-рекламне телебачення – Полтава», ТОВ Студія «Місто» (по області) та ПП «Приватна телекомпанія «Візит» у м. Кременчуці.

5.2 Розміщення соціальної реклами.

Облдержадміністрацією забезпечується проведення на території області загальнонаціональних інформаційних кампаній з відзначення державних свят та пам'ятних дат. Також забезпечено проведення інформаційних кампаній соціального спрямування. У 2018 році проведено близько 80 відповідних інформаційних кампаній, в межах яких виготовлено понад 350 білбордів.

Зокрема, День Соборності України; «Енергоменеджмент – шлях до заощадження державного та місцевих бюджетів» (відеоролики «Не спалюй гроші – бережи енергію», «Енергоефективне ОСББ», «Енергоефективний будинок», «Енергоефективна квартира», «Енергоменеджмент – шлях до заощадження державного та місцевих бюджетів»); «Урядова ініціатива безкоштовного стелювання»; діяльність Збройних Сил України та формування позитивного іміджу Української армії (білборди та сіті-лайти «Захищаємо майбутнє сьогодні», «Ти знаєш, де військкомат», «Я Армія»); впровадження медичної реформи (Урядова програма «Доступні ліки», «Обери свого лікаря»); судова реформа (відеоролики «Верховний суд»); інформаційна кампанія «Не будь байдужим до проявів корупції!»; «80-річчя В'ячеслава Чорновола»; «Бранці Кремля»; «100-річчя з дня створення Українського військово-морського флоту»; «Відзначення 180-річчя засновника олімпійського руху О. Бутовського»; «Тютюнова індустрія полює на дітей», «Тютюновий дим – невидимий вбивця»; «Протидія торгівлі людьми»; реформування освіти («Інклюзивна освіта – рівні можливості для всіх!», відеоролики «Нова українська школа»); соціальне забезпечення учасників АТО; відзначення 1030 річниці Хрещення Київської Русі (відеоролик «Ми – Україна»); інформаційна кампанія щодо усиновлення та влаштування дітей в сімейні форми виховання; день Конституції України; дотримання заходів пожежної безпеки під час відвідування лісових масивів; підвищення рівня безпеки дорожнього руху (відеоролик «Стривай!»); детінізація трудових відносин громадян та зайнятість населення, пенсійне забезпечення громадян «Подбай про свою пенсію змолоду», «Недоліки зарплати у конвертах»; звільнення українських заручників та політичних в'язнів Кремля; День Державного Прапора України; День незалежності України; популяризація державної мови; діяльність оперативного штабу захисту представників аграрного бізнесу; просвітницький проект «Я маю право»; інформаційна кампанія ПАТ «Укрпошта»; європейська та євроатлантична інтеграція України; День захисника України; «16 днів проти насильства»; День пам'яті жертв Голодоморів; День Гідності та Свободи; «15 грудня – цей день увійшов в історію».

Охоплена кількість населення – 1171,8 тис. осіб, з них міське населення – 758,9 тис. осіб, сільське населення – 412,9 тис. осіб.

5.3. Забезпечення інформаційної безпеки

Облдержадміністрацією забезпечено контроль інформаційного простору області шляхом постійного моніторингу засобів масової інформації. Інформаційна безпека в регіоні також забезпечується шляхом інформування населення через мережу дротового мовлення.

Забезпечено моніторинг засобів масової інформації області та підготовлено 250 матеріалів за його результатами для інформування Кабінету Міністрів України та прес-служби Адміністрації Президента України.

Проведено 248 щоденних оперативних моніторингових подій соціально-економічного та суспільно-політичного життя області, за результатами

моніторингу підготовлено інформаційні довідки для Адміністрації Президента України, Кабінету Міністрів України.

IV. СТАН СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ

1. Результати аналізу динаміки показників соціально-економічного розвитку регіону, в тому числі з урахуванням показників, визначених у додатку 2 до Порядку проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації державної регіональної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2015 р. №856, позитивні та негативні тенденції соціально-економічного розвитку регіону

Вагомим показником економічного зростання нашого регіону та покращення рівня життя населення є збільшення частки Полтавщини у валовому регіональному продукті країни до 4,9% (у 2013 році – 3,8%), а в розрахунку на одну особу населення в абсолютній величині цей показник склав 81145 грн (по Україні – 55899 грн), і це – найкращий результат серед областей України та II місце після м. Київ.

За результатами рейтингового оцінювання соціально-економічного розвитку регіонів, проведеного Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, по підсумкам роботи за січень – вересень 2018 року Полтавщина покращила свої показники за всіма напрямками оцінювання та має високі досягнення в економічній, а також інвестиційній сфері.

Область посіла 1 місце за напрямком «Економічна ефективність» (I квартал 2018 року – 3 місце, I півріччя 2018 року – 6 місце). Найбільша позитивна динаміка досягнута за показниками: індекс обсягу сільськогосподарського виробництва – 2 місце (2017 рік – 24 місце), обсяг виробництва продукції сільського господарства у розрахунку на 1 особу сільського населення – 6 місце (2017 рік – 12 місце) та індекс промислової продукції – 12 місце (2017 рік – 21 місце).

Минулорічний рівень утримують такі показники, як обсяг реалізованої промислової продукції у розрахунку на 1 особу населення – 2 місце, обсяг виконаних будівельних робіт у розрахунку на 1 особу населення – 3 місце, індекс споживчих цін – 6 місце.

За напрямком «Інвестиційний розвиток та зовнішньоекономічна співпраця» Полтавщина посіла 8 місце. По обсягу капітальних інвестицій у розрахунку на 1 особу населення та по обсягу прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу) у розрахунку на 1 особу населення регіон посідає 4 місце, за обсягом експорту товарів у розрахунку на 1 особу населення – 6 місце.

За напрямком «Фінансова самодостатність» регіон покращив свій результат на 4 сходинки та посів 2 місце (після м. Києва, серед областей України – це кращий результат) в загальному рейтингу (2017 рік – 6 місце).

Найбільший вплив на позитивну динаміку цього напрямку мали такі показники, як темп зростання (зменшення) доходів місцевих бюджетів (без трансфертів) – 1 місце (було 19), темп зростання (зменшення) податкового боргу за грошовими зобов'язаннями платників податків без урахування податкового боргу платників податків, які перебувають у процедурах банкрутства або щодо яких судом прийнято рішення (постанову) про зупинення провадження у справі – 6 місце (було 14).

Також на 10 позицій поліпшився рейтинг області за напрямком «Ефективність ринку праці» – 10 місце (2017 рік – 20 місце). Цьому сприяло поліпшення показників: індекс реальної заробітної плати – 3 місце (2017 рік – 14 місце), сума заборгованості з виплати заробітної плати – 9-10 місце (2017 рік – 14 місце).

На 6 позицій область піднялась за напрямком «Відновлювальна енергетика та енергоефективність» та посіла 14 місце.

Майже на рівні минулого року зберігаються позиції області за напрямком: «Розвиток інфраструктури» – 10 місце (2017 рік – 9 місце), при цьому показник «Обсяг вантажообороту автомобільного та залізничного транспорту» піднявся на 5 позицій на посів 6 місце (2017 рік – 11 місце).

2. Висновки щодо стану соціально-економічного розвитку, нагальні проблеми розвитку регіону та шляхи їх розв'язання

Інформація про підсумки соціально-економічного розвитку області щомісячно надається до Адміністрації Президента України та Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, в якій також визначаються основні проблеми, що стосуються усіх галузей економіки та шляхи їх вирішення.

На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2015 року №856 «Про затвердження Порядку та Методики проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації державної регіональної політики» до Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України щоквартально надається аналітична записка за результатами оцінки динаміки показників розвитку, в якій також визначаються проблеми за напрямком, надаються конкретні пропозиції Кабінету Міністрів України щодо шляхів їх розв'язання.

Найбільш актуальними на сьогоднішній день залишаються такі проблемні питання.

Реальний сектор економіки.

Для підтримки машинобудівної галузі необхідно здійснити заходи щодо захисту національного виробника, визначивши пріоритетним участь продукції вітчизняних підприємств в державних програмах. Передбачити для вітчизняних товаровиробників податкові пільги: при освоєнні нових видів продукції, вкладенні власних коштів у розвиток виробництва, при поставці продукції українським споживачам на умовах розстрочення платежу терміном від 6 місяців.

З огляду на значну частку імпортних комплектуючих у складі вітчизняної продукції, що випускається промисловими підприємствами області, валютні коливання вкрай негативно позначаються на її собівартості, тому забезпечення стабільності та укріплення національної валюти має бути одним із пріоритетних завдань Уряду.

Складність отримання кредитів, високі відсоткові ставки в банківському секторі та відсутність послуг страхування експорту на загальнодержавному рівні обмежує розвиток нових експортоорієнтованих виробництв та збільшує ризики при здійсненні експортних операцій товарами. Прискорення на загальнодержавному рівні процесу впровадження механізму кредитування, страхування та гарантій здійснення зовнішньої торгівлі товарами для суб'єктів зовнішньоекономічної

діяльності, зокрема, через Експортно-кредитне агентство надасть суттєвий поштовх розвитку експортної діяльності.

В лютому 2018 року між компанією General Electric і ПАТ «Укрзалізниця» укладено рамкову Угоду, яка передбачає закупівлю до 225 локомотивів ТЕ33АС. Однак, питання реалізації цієї Угоди в повному обсязі залишається не вирішеним через обмеженість фінансування. Відповідно до проекту фінансового плану АТ «Укрзалізниця» на 2019 рік необхідно вирішити питання закупівлі 106 пасажирських вагонів та 6 дизель-поїздів із запланованих на 2018 рік, а також згідно з проектом «Програми оновлення рухомого складу до 2021 року» – 20 приміських восьмивагонних електропоїздів змінного та постійного струму.

Для вирішення зазначеної проблеми необхідно при формуванні та узгодженні фінансового плану АТ «Укрзалізниця» на 2019 рік забезпечити включення видатків на придбання зазначеної продукції.

У 2017 році кошти, які повинні бути спрямовані на повернення податку на додану вартість (бюджетна дотація), в повному обсязі не перераховані на рахунки сільськогосподарських підприємств. У 2018 фінансування на погашення заборгованості з виплати даної бюджетної дотації не передбачалось. Це негативно вплинуло на довіру сільськогосподарських товаровиробників до послідовності державної підтримки аграрної галузі та позбавило їх значного фінансового ресурсу, який передбачався у виробничих програмах розвитку тваринництва.

За ініціативи обласної державної адміністрації та за підтримки депутатів - аграріїв були підготовлені звернення до Кабінету Міністрів України про необхідність виділення коштів для повернення сільськогосподарським підприємствам заборгованості бюджетної дотації з податку на додану вартість за 2017 рік при формуванні проекту Державного бюджету України на 2019 рік.

Будівництво та житлова політика.

У результаті тимчасової окупації частини території України та проведення антитерористичної операції з'являються додаткові категорії громадян, які потребують державної підтримки у вирішенні житлових питань, а саме: учасники антитерористичної операції та внутрішньо переміщені особи. З 2009 року із загального фонду державного бюджету не здійснювалось фінансування програми підтримки індивідуального житлового будівництва на селі, що суттєво ускладнює процес забезпечення житлом в сільській місцевості.

Для вирішення цих питань Міністерству регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, Міністерству фінансів України необхідно сприяти відновленню фінансування програми «Власний дім» із загального фонду державного бюджету та збільшенню видатків на реалізацію програми будівництва (придбання) доступного житла.

Охорона здоров'я.

По бюджетній програмі КПКВК 2301400 «Забезпечення медичних заходів окремих державних програм та комплексних заходів програмного характеру» для хворих області недопоставлено матеріальні цінності по програмах: «онкологія», «онкогематологія», «дитяча онкологія», «СНІД», «туберкульоз», «гемофілія у дітей», «гемофілія у дорослих», «репродуктивне здоров'я - тест системи», «серцево-судинні та судинно-мозкові захворювання», «розсіяний склероз», «імунопрофілактика». Майже вичерпані залишки матеріальних цінностей по

програмах: «онкологія», «гемофілія у дорослих та дітей», «репродуктивне здоров'я», «розсіяний склероз».

Існує постійний дефіцит коштів для забезпечення необхідними препаратами інсуліну хворих області на цукровий діабет, а також протидифтерійною, протигангренозною, протиправцевою, протиботуліністичною сироватками, антирабічними вакцинами та антирабічним імуноглобуліном.

Вважаємо за необхідне Міністерству фінансів України та Кабінету Міністрів України вирішити питання щодо збільшення обсягів медичної субвенції Полтавській області на 2019 рік для покриття існуючого дефіциту лікарських препаратів.

Для вирішення цих питань на регіональному рівні запланована подальша співпраця зі Світовим банком в рамках Спільного проекту з реформування регіональних систем охорони здоров'я.

Культура.

В галузі культури є гостра необхідність розроблення Державної програми охорони та збереження культурної спадщини, що допоможе знайти необхідні кошти на відновлення та реставрацію історичних пам'яток, забезпечити їхнє утримання у належному стані та постійний догляд.

Ринок праці.

Протягом останніх років на ринку праці існує дефіцит висококваліфікованих робочих кадрів. Так, у 2017 році 69,3% випускників закладів освіти області здобули вищу освіту, 30,7% – професійно-технічну. Водночас, протягом 2018 року до обласної служби зайнятості від роботодавців надійшло 72,3 тис. пропозицій роботи, з яких 50% – робочі професії, кожна шоста вакансія – для працівників торгівлі, сфери послуг та найпростіших професій і лише 25% вакансій – для службовців з вищою освітою. Така пропорція попиту на ринку праці області майже не змінюється більше десяти років.

Шляхами вирішення проблемних питань є:

- розробка механізму сприяння роботодавцям у створенні нових робочих місць і працевлаштуванні безробітних за рахунок зменшення пасивних виплат (допомога по безробіттю) і направлення коштів на різні форми стимулювання зайнятості;

- приведення обсягів та напрямів професійного навчання у відповідність до перспективних потреб роботодавців, осучаснення навчальних програм та матеріальної бази навчальних закладів;

- запровадження системи ефективного навчання дорослого населення шляхом дуальної освіти, яка передбачає активну участь роботодавця у підготовці персоналу;

- удосконалення системи кредитування у напрямку розвитку підприємництва;

- запровадження дієвих механізмів легалізації тіньової зайнятості та виплати заробітної плати.

Землевпорядкування.

Відповідно до Закону України від 18.12.2012 року №5293-VI «Про аквакультуру» (в новій редакції) облдержадміністрація є орендодавцем водних об'єктів. За останні 3 роки за кошти обласного бюджету було виготовлено

248 паспортів водних об'єктів на загальну суму 4,4 млн. грн, але через аукціони було передано лише 11 об'єктів.

Така мала кількість земельних ділянок під водними об'єктами, винесених на земельні торги, пов'язана з погодженням документації землеустрою Державною землепорядною експертизою документації в м. Київ. Тому вважаємо за доцільне передати функції з погодження документації землеустрою до місцевих органів державної експертизи землепорядної документації при Головному управлінні Держгеокадастру у Полтавській області.

V. Пропозиції щодо вдосконалення законодавства і практики його реалізації, системи державного управління

1. Зміни до пункту 4¹ статті 69¹ Бюджетного кодексу України, внесені Законом України від 07.12.2017 року №2233-VIII, передбачають зниження відсотку зарахування до спеціального фонду місцевих бюджетів екологічного податку (з 80% до 55%), в тому числі до обласного бюджету (з 55% до 30%), що вкрай негативно позначається на надходженнях цього податку до місцевого бюджету, а отже і можливості вирішення місцевою владою нагальних екологічних проблем області.

Міністерству фінансів України доцільно переглянути і ініціювати внесення змін до Бюджетного кодексу України в частині розподілу коштів екологічного податку згідно з нормами, які були передбачені Законом України від 24.12.2015 року №918-VIII: 80% – до спеціального фонду місцевих бюджетів, в тому числі 55% – до обласного, 25% – до місцевих бюджетів.

2. З огляду на негативні тенденції поголів'я ВРХ, в тому числі корів в сільськогосподарських підприємствах, необхідно посилити державну підтримку за напрямом «Спеціальна бюджетна дотація за утримання корів молочного, молочно-м'ясного та м'ясного напряму продуктивності», передбаченою Постановою Кабінету Міністрів України від 02 лютого 2018 року №107, збільшивши розмір дотації за утримання корів до 3500 грн на одну голову.

3. Для сприяння розвитку індустріальних парків та залучення інвестицій в економіку регіону доцільно:

- розглянути можливість внесення змін до статті 34 Закону України від 21.06.2012 року № 5018-VI «Про індустріальні парки», доповнивши пунктом 5 «Від відшкодування втрат сільськогосподарського та лісогосподарського виробництва звільняються юридичні та фізичні особи у разі зміни цільового призначення не особливо цінних земель сільгосппризначення на землі промисловості з метою створення індустріального парку»;

- розглянути можливість внесення змін до Земельного Кодексу України, а саме: частину першу статті 208 після слів «для осіб з інвалідністю і дітей з інвалідністю» доповнити словами «у разі зміни цільового призначення не особливо цінних земель сільськогосподарського призначення на землі промисловості з метою створення індустріального парку»;

- передбачити механізм податкового стимулювання шляхом надання пільгового періоду терміном на 3 роки по сплаті податку на прибуток для інвесторів, які здійснюватимуть діяльність на території індустріальних парків.

4. Для надання допомоги та захисту осіб, які постраждали від торгівлі людьми, внести зміни до Закону України від 20.09.2011 року №3739-VI «Про

протидію торгівлі людьми» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 травня 2012 року №417 «Про затвердження Порядку встановлення статусу особи, яка постраждала від торгівлі людьми» щодо надання повноважень з визначення статусу особи, яка постраждала від торгівлі людьми, не лише місцевим державним адміністраціям, а й органам місцевого самоврядування.

5. З метою узгодження норм законодавства щодо захисту житлових прав дітей (в частині надання соціального житла дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування, особам з їх числа), а також зважаючи на те, що соціальне житло для осіб зазначеної категорії переважно є єдиним місцем проживання, пропонуємо внести наступні зміни до нормативно-правових актів, які регулюють питання надання соціального житла громадянам вказаної категорії: виключити з підстав надання соціального житла дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування, особам з їх числа правову норму про те, що при постановці на соціальний квартирний облік середньомісячний сукупний дохід таких осіб за попередній рік з розрахунку на одну особу має бути в сумі менший від величини опосередкованої вартості найму житла в даному населеному пункті та прожиткового мінімуму, встановленого законодавством.

Відповідні пропозиції надавались облдержадміністрацією до Кабінету Міністрів України (лист від 17.01.2019 року №01-10/290) та Міністерства соціальної політики України (лист від 15.01.2019 року №01-24/217).

6. Враховуючи зміни повноважень об'єднаних територіальних громад стосовно соціального захисту дітей, внесені постановою Кабінету Міністрів України від 15 листопада 2017 року №877 та для узгодження законодавства в частині усиновлення дітей, пропонуємо внести відповідні зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 08 жовтня 2008 року №905 «Про затвердження Порядку провадження діяльності з усиновлення та здійснення нагляду за дотриманням прав усиновлених дітей».

7. З метою створення, впровадження, функціонування ГІС містобудівного кадастру, Міністерству регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України необхідно сприяти розробці та затвердженню державної цільової програми створення та ведення містобудівного кадастру місцевого рівня за державної фінансової підтримки; ініціювати перегляд постанови Кабінету Міністрів України від 12 березня 2005 року №179 «Про упорядкування структури апарату центральних органів виконавчої влади, їх територіальних підрозділів та місцевих державних адміністрацій» щодо встановлення вимоги формування уповноваженого органу містобудування та архітектури, як структурного підрозділу райдержадміністрації – відділу; внести зміни до п. 2 ст. 22 Закону України від 17.02.2011 року №3038-VI «Про регулювання містобудівної діяльності», передбачивши наступне: «Уповноважені органи містобудування та архітектури повинні створювати служби для ведення і наповнення бази даних містобудівного кадастру».

8. З урахуванням актуальності питання децентралізації органів влади, створення територіальних громад, зміцнення фінансової основи районних бюджетів, підвищення рівня їх самофінансування вважаємо за доцільне внести зміни до Бюджетного кодексу України щодо зарахування до складу доходів загального фонду бюджетів міст обласного значення, районних бюджетів, бюджетів об'єднаних територіальних громад надходжень з податку на майно в

частині плати за землю та вилучення їх з джерел доходів бюджетів міст районного значення, сільських, селищних бюджетів.

9. З метою збереження відремонтованих та існуючих автомобільних доріг Укртрансбезпека здійснює габаритно-ваговий контроль транспортних засобів. Проте, фактична кількість працівників Укртрансбезпеки в області не дає можливості здійснювати ефективний цілодобовий контроль на всіх автошляхах.

Для вирішення цієї проблеми доцільно внести зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 27 червня 2007 року №879 «Про заходи щодо збереження автомобільних доріг загального користування» в частині перерозподілу повноважень у сфері вагового контролю між структурами Укравтодору та Укртрансбезпеки, що дасть змогу структурним підрозділам Укравтодору здійснювати ваговий контроль.